

MINISTERSTVO FINANCÍ
Oddělení finančních a ekonomických informací

Informace

odborné knihovny

Přehled dokumentovaných článků
z českých a zahraničních odborných časopisů

7/2006

květen 2006
Praha

Vážení čtenáři,

dostáváte do rukou další číslo našeho periodika, které Vám přináší aktuální informace z širokého spektra českých a zahraničních odborných časopisů.

V přehledu jsou zpracovány články za poslední období, v případě tohoto čísla jde o měsíc duben. Vzhledem k různým opožděným dodávkám, darům a různé periodicitě časopisů se mohou vyskytnout i čísla starší.

Informace s tímto přehledem vycházejí 1x měsíčně a jsou pro Vás dostupné v tištěné podobě na sekretariátech odborů a v elektronické podobě včetně archivu na intranetových stránkách odborné knihovny MF na adrese: <http://knihovna.mfcr.cz/>.

V tomto čísle jsou ze **zahraničních zdrojů** podchycena např. témata: možnosti daňových arbitráží v EU, výnosy ze vzdělání (výběr ze studií), úloha komentářů k Vzorové daňové smlouvě OECD, rostoucí podíl žen ve světové ekonomice, šetření podnikatelské důvěry a vztah k růstu HDP, konkurenceschopnost střeoevropských zemí aj.

Z českých titulů pak upozorňujeme např. na články o uplatnění správního řádu v daňovém řízení, o důchodové reformě v SR, o dopadu rozpočtového deficitu na výši českých úrokových měr a na komentáře k novele zákona o finančních územních orgánech a k novele zákona o rezervách.

V další části Informací Vám nabízíme **překlady** tentokrát z německého tisku a to rozhovor s prezidentem Německého účetního dvora o nehospodárnosti úřadů, veřejném zadlužení a cestě k sanaci státních financí a rozsáhlejší příspěvek o důvodech prodeje zlata centrálních bank a jeho dopadech na peněžní a finanční politiku příslušných států, zejména pokud jde o zlepšení situace veřejných rozpočtů.

Přejeme Vám, abyste v našich Informacích našli to, co potřebujete.

Mgr. B. Čížinská
VO 303

Bulletin Informace odborné knihovny vydává odd. finančních a ekonomických informací MF

Redakce: Mgr. B. Čížinská, A. Mazaná, Mgr. M. Tichá

Do čísla přispěly: M. Beránková, Ing. K. Gubová, A. Mazaná, Ing. J. Málková,
Mgr. A. Sahánková, Mgr. M. Tichá

OBSAH

Dokumentace českého a zahraničního tisku	4
Daně.....	4
Ekonomické vědy. Ekonomie	11
Finance. Bankovníctví. Měnový systém.....	11
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny.....	17
Informatika. Počítače	23
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace	23
Obchod. Cla. Mezinárodní finance	24
Podnik a podnikání.....	26
Pojišťovnictví. Sociální péče.....	27
Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství	30
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	30
Právo.....	34
Statistika. Demografie. Sociologie.....	38
Účetnictví	39
Veřejná správa.....	40
Veřejné finance. Rozpočet	41
Zdravotnictví	42
Životní prostředí.....	42
Ostatní	43
Zkrácené překlady odborných článků.....	44

Daně

April's hard truths : taxes

Tvrdé dubnové pravdy : daně

The Economist, April 15th 2006, vol. 379, no. 8473, p. 48-49

Vzhledem k dubnové povinnosti podat v USA daňové přiznání se pozornost zaměřuje na americké daňové zákony. Navzdory slibům prezidenta Bushe ohledně zjednodušení zákonů se za posledních pět let stal daňový kodex daleko složitějším, o něco méně progresivním a jen málo podněcuje k práci a spoření. Amerika potřebuje komplexní daňovou reformu, která by zahrnovala všechny typy federálních daní. Diagr.

Ivana Pařízková

Daň z přidané hodnoty v České republice

Mezinárodní a srovnávací právní revue, 2005, roč. 5, č. 14, s. 128-144

Autorka rozebírá problematiku daně z přidané hodnoty, jak ji vymezuje právní úprava v České republice. Nejprve uvádí charakteristiku DPH a přehled jejího zavedení v různých zemích. Dále seznamuje s její konstrukcí a se subjekty daně (plátcem, osobou identifikovanou k dani, osobou registrovanou k dani v jiném členském státě, zahraniční osobou), s předmětem daně, základem pro výpočet DPH aj. Hodnotí výhody a nevýhody této formy zdanění. Pozn. - Lit. Rubrika: Finanční právo v souvislostech potřeb národního státu a harmonizace práva EU

Petr Gola

Daňová soustava Číny

Daně a právo v praxi, 2006, roč. 11, č. 3, s. 32-34

Daně z příjmů, DPH a spotřební daně, celní poplatky, ostatní daně. V tab. uvedeny sazby daně z příjmů fyzických osob a odpisové sazby. 2 tab. - Zprac. ze zahraničních pramenů.

Jan Široký

Daňové aspekty podnikání v Belgii

Daňová a hospodářská kartotéka, 2006, roč. 14, č. 6, s. 14-15

O firemních daních (včetně pojistného) a o dani z přidané hodnoty v Belgii. Blíže k zákonu o dani ze zisku korporací (výpočet daňového základu, daňově uznatelné výdaje, správa daně). Stručně k úpravě daně z přidané hodnoty (sazba daně, osoby podléhající dani). Tab. Rubrika: Daně, dávky, poplatky

Marcela Aimová

Daňové judikáty

Účetnictví, 2006, č. 3, s. 91-95

Vybrané judikáty se týkají náležitostí výzvy správce daně a manka a škody v daňovém řízení.

Václav Roudný

Daňové plánování. 2. část, Opravné položky k pohledávkám a rezervy

Daně a právo v praxi, 2006, roč. 11, č. 3, s. 42-46

Pokračování z č. 11/2005. Tato část je zaměřena na možnosti poplatníka v oblasti tvorby daňových opravných položek k pohledávkám a rezerv. Účetní a daňový pohled na opravné položky a rezervy, obecné podmínky pro tvorbu daňových opravných položek k pohledávkám, opravné položky k pohledávkám splatným po 31.12.1994, opravné položky k pohledávkám v konkurzním a vyrovnávacím řízení, pohledávky do 30 000 Kč po 1.1.2006. Tab.

Jozef Králik

Daňové systémy členských států Evropské unie a jejich legislativní perspektiva

Mezinárodní a srovnávací právní revue, 2005, roč. 5, č. 14, s. 189-195

Autor se zabývá otázkou daňové harmonizace a budování daňové hierarchie v Evropské unii. Na nejvyšším stupni evropské daňové soustavy by stál systém evropského daňového práva, vedle kterého by existovaly i relativně autonomní státní daňové soustavy, a na nejnižším stupni by figurovaly oblastní a místní daňové soustavy. Dokládá dále na základě konkrétních příkladů přibližování (aproximaci) daní v jednotlivých členských zemích EU a zabývá se též principem jednomyslnosti důležitým pro tvorbu daňové politiky EU. - Lit. Rubrika: Finanční právo v souvislostech potřeb národního státu a harmonizace práva EU

Josef Michl

Děkujeme, vládo, za hodnotný dar : společné zdanění manželů

Euro, 2006, č. 14, s. 40-41

Autor se zabývá dopady společného zdanění manželů na veřejné rozpočty. Dokládá, že podle předběžných odhadů by výpadek příjmů veřejných rozpočtů z titulu společného zdanění manželů mohl dosáhnout čtyř až pěti miliard korun, i když zatím lze posuzovat situaci jen na základě vývoje počtu daňových příznání. Dotýká se též problému nerezidentů a stručně informuje o zahraniční praxi podpory rodin s dětmi. 1 přehled. Rubrika: Události : Finance

Piroska E. Soos

Direct taxation in England - the experimental subsidies of the fifteenth century

Přímé daně v Anglii - zvláštní historické daně patnáctého století

Bulletin for international taxation, April 2006, Vol. 60, No. 4, p. 157-176

Článek zaměřil pozornost na daně nazývané subvencemi, které byly vybírány v Anglii v patnáctém století. Uvádí se přehled zdrojů příjmů krále, úloha přímých daní ve směsi příjmů, zdanění duchovních aj. Pak článek zkoumá každou subvenci zaručenou parlamentem v 15. století. Jemnost rozlišování těchto dotací. Tyto dotace byly prvními přímými daněmi v Anglii, které aplikovaly pojmy "yearly value" (roční hodnota) a "clear yearly value" v kontextu zdaňování a aplikace daní u různých druhů majetku. Pozn. - Odkazy. Rubrika: Special feature : History of taxation

Jörg Alvermann

Ertragsbesteuerung der Berufsverbände

Zdanění výnosů profesních svazů

Finanz-Rundschau, 20. März 2006, Jg. 88, Nr. 6, S. 262-271

Autor se zabývá problematikou výnosového zdanění profesních svazů v Německu. Nejprve vymezuje právní pojem svazu, jeho formy a jeho daňové povinnosti, otázky daňového osvobození, uvádí srovnání se zdaněním daní z obratu aj. Dále na konkrétních případech probírá různé aspekty problematiky ze soudní a poradenské praxe. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Aufsätze [FR]

Robert Żukowski

Estonian corporate income tax and the European Union : the implications

Estonská daň z korporálního příjmu a Evropská unie : dopady

European taxation, March 2006, Vol. 46, No. 3, p. 128-130

Informace o nedávných reformách estonského daňového systému a jejich důsledcích v EU. Zvláštní pozornost je věnována nulové sazbě korporální důchodové daně u nerozdělených zisků. - Odkazy. Rubrika: What's going on in... : Estonia

Donata Riedel

Finanzminister setzen auf Telefonüberwachung

Ministři financí sázejí na telefonní odposlechy

Handelsblatt, 22.3.2006, Nr. 58, S. 3

Ke snaze německých zemských ministrů financí zpřístupnit finančním úřadům poznatky týkající se daňových deliktů, které získala policie a prokuratura v rámci sledování a odposlechu telefonů při odhalování trestné činnosti. Rubrika: Wirtschaft und Politik [HB]

Peter Fischer

Gedanken zum Gesamtplan im deutschen und europäischen Recht : aus Anlass des EuGH-Urteils vom 26.2.2006 - Rs. C-255/02 - Halifax

Úvahy o celkové koncepci německého a evropského práva : u příležitosti rozsudku Evropského soudního dvora z 26.2.2006 - Rs. C-255/02 - Halifax

Finanz-Rundschau, 5. April 2006, Jg. 88, Nr. 7, S. 297-302

Autor se zabývá problematikou tzv. celkového plánu (konečného záměru) při provádění určitých právních kroků, jejichž cílem je dosažení určité výhody. Na příkladu aktuálního rozhodnutí Spolkového finančního dvora a Evropského soudního dvora (konceptní propojení prodeje a zpětného darování za účelem získání příspěvku na vlastní bydlení) probírá, zda jde o zneužití ve smyslu § 42 Odvodního řádu. Věnuje se i podnětům k dalšímu zkoumání právní dogmatiky EU k problematice zneužití celkového plánu u daně z obrátu (např. na rozsudku Evropského soudního dvora z 21.2.2006 ve věci Halifax). 1 schéma. Pozn. - Něm. res. Rubrika: Aufsätze [FR]

Ekkehart Reimer

How tax treaties deal with income from omissions

Jak daňové smlouvy přistupují k příjmu z opomenutí

Bulletin for international taxation, March 2006, Vol. 60, No. 3, p. 110-118

Pozorování či postřehy, které mohou lidem vydělat peníze, aniž by jinak něco dělali, představují v daňových zákonech a zvláště v daňových smlouvách problém a výzvu. Cílem článku je ujasnit pojem příjmu z opomenutí a dát souhrnný pohled na tuto problematiku. Rozlišovat se mohou nejen různé typy příjmu (aktivní vs. pasivní příjem, důchod), ale také různé typy opomenutí. Pozn. - Odkazy. Rubrika: Tax treaty monitor

Olaf Storbeck

Höhere Tabaksteuern schaden der Gesundheit von Rauchern

Vyšší tabákové daně poškozují zdraví kuřáků

Handelsblatt, 3.4.2006, Nr. 66, S. 11

Ze dvou aktuálních ekonomických studií vyplývá, že se přeceňuje souvislost mezi tabákovou daní a spotřebou cigaret; po zdražení u kuřáků vesměs dochází k přechodu na lacinější či pašované značky. Že daň není vhodným prostředkem k omezení kouření, ukazuje i nepoměr daně a počtu kuřáků v USA a v EU; důležité faktory ovlivňující kouření. Rubrika: Wirtschaft und Politik [HB] : Wissenschaft & Debatte

Štěpán Karas

Jeden plátce za všechny : DPH

Ekonom, 2006, roč. 50, č. 13, s. 46

K možnosti tzv. skupinové registrace k DPH, která patří mezi dobrovolná ustanovení Šesté směrnice EU, jejichž zavedení do národní legislativy záleží na rozhodnutí jednotlivých států. Tři základní podmínky pro skupinovou registraci k DPH, příklad využití skupinové registrace k DPH - outsourcing, možnosti zavedení v ČR.

Petr Taranda

Jsou daně a sociální pojištění totéž?

Daně a finance, 2006, roč. 14, č. 3, s. 13-16

K problematice možného sjednocení správy pojistného na sociální zabezpečení se správou daní. Očekávané přínosy tohoto návrhu.

Vlastimil Bachor ... [et al.]

K novele zákona o daních z příjmů přijaté zákonem č. 545/2005 Sb. (1. část), Až po § 35d

Finanční, daňový a účetní bulletin, 2006, roč. 14, č. 1, s. 11-34

Obsáhlý a podrobný komentář k novele zákona o daních z příjmů. Nejprve autoři uvádějí orientační přehled hlavních změn. Dále rozebírají změny vyplývající ze zákona č. 545/2005 Sb., použitelné i pro zdaňovací období, které započalo v roce 2005. Ke změnám s účinností od roku 2006. Doplňeno příklady.

Ladislav Pavlík, Jan Svoboda

K novele zákona o rezervách

Finanční, daňový a účetní bulletin, 2006, roč. 14, č. 1, s. 35-38

K nejvýznamnějším změnám zákona o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů (zák. č. 593/1992 Sb.), provedeným zákony č. 377/2005 Sb. a č. 545/2005 Sb. Změny se týkají především tvorby opravných položek k pohledávkám u bank a finančních institucí a tvorby rezerv na opravu najatého hmotného majetku.

Michael Stahlschmidt

Kohärenz - ein Beweis, dass der EuGH die Kompetenz in Steuersachen noch nicht gefunden hat
Koherence - důkaz, že Evropský soudní dvůr dosud nenalezl kompetence v daňových záležitostech

Finanz-Rundschau, 20. März 2006, Jg. 88, Nr. 6, S. 249-261

Příspěvek se zabývá vývojem a současným stavem jurisdikce Evropského soudního dvora k otázce tzv. koherence a předkládá kritéria koherence. Přestupky proti zákazu diskriminace v EU mohou být podle jurisdikce tohoto soudu ospravedlněny v případě tzv. obecného zájmu, přičemž mezi tyto důvody patří i koherence. V daňových otázkách je zřejmé, že kritéria koherence jsou zatím v pohybu, což dokládá i řada probíraných soudních sporů týkajících se dohod o zamezení dvojího zdanění. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Aufsätze [FR]

Eva Sedláková

Komentář k novele č. 545/2005 Sb., zákona o daních z příjmů - fyzické osoby. 5. část

Účetnictví, daně a právo v praxi fyzických a právnických osob, 2006, č. 5, s. 15-22

V této části příspěvku ke změnám, které se týkají např. výdajů na uspokojování potřeb zaměstnanců a limitování úroků z úvěrů a půjček (§ 25), veřejných zdrojů a technického zhodnocení při ukončení nájmu (§ 29), povolenek a preferenčních limitů (§ 32a) aj. Rubrika: 12 - Daň z příjmů, s. 691-698

Andreas Hoffbauer

Luxussteuer soll Armen in China helfen

Daní z luxusu na pomoc chudým v Číně

Handelsblatt, 31.3./1./2.4.2006, Nr. 65, S. 6

Reforma spotřebních daní v Číně; zvýšení cen benzínu a jídelních hůlek (dále také luxusních aut či hodinek) by mělo pomoci k řešení sociálních a ekologických problémů. V tabulce úrovní (vysokých, středních, nízkých) ročních příjmů ve vybraných regionech. Rubrika: Wirtschaft und Politik [HB]

Dagmar Masná

Nájem a DPH

Praktický poradce v daňových otázkách, 2006, č. 7

Posuzování nájmu pro účely DPH, problematika smlouvy nájemní, smlouvy o koupi najaté věci, o nájmu podniku a o nájmu dopravního prostředku. Podrobněji k místu plnění, vzniku daňové povinnosti apod. Doplněno příklady. Rubrika: 3 - Daň z přidané hodnoty, s. 1-12

Václav Benda

Nájem nemovitostí a DPH

Daňová a hospodářská kartotéka, 2006, roč. 14, č. 6, s. 1-7

Vymezení předmětu daně a místa plnění, osvobození od daně u nájmu nemovitostí, zdaňování nájmu nemovitostí (den uskutečnění zdanitelného plnění, vystavování daňových dokladů, stanovení základu daně, sazby daně), odpočet daně u nájmu nemovitostí. Praktická aplikace zákona o dani z přidané hodnoty objasněna na příkladech. Rubrika: Daně, dávky, poplatky

Milan Tomíček ; [rozhovor připravila] Marie Lucová

Nejistá bytová budoucnost : DPH

Ekonom, 2006, roč. 50, č. 14, s. 44-45

K otázce, proč už nebude možné po 1. lednu 2008 uplatňovat sníženou sazbu daně z přidané hodnoty na bytovou výstavbu. Zároveň ale i k možnosti, jak sníženou sazbu DPH zachovat. Problematika

rozšíření definice sociálního bydlení, otázky snížené sazby daně na renovace a opravy. Co umožňuje Šestá směrnice. 1 vlož. box.

Pavel Kyselák

Nová smlouva se Srbskem a Černou Horou

Daně a právo v praxi, 2006, roč. 11, č. 3, s. 28-31

Komentář ke Smlouvě mezi vládou České republiky a Radou ministrů Srbska a Černé Hory o zamezení dvojímu zdanění v oboru daní z příjmu a z majetku. Informace o vydání Pokynu č. D-287. Struktura smlouvy. K obsahu jednotlivých článků (zajištění daně, příjmy z dividend, příjmy z úroků, licenční poplatky, příjmy z movitého a nemovitého majetku aj.).

Zdeňka Vyžrálková, Radmila Kulková

Novela zákona o finančních územních orgánech

Daně a právo v praxi, 2006, roč. 11, č. 3, s. 47-55

K novele zákona o územních finančních orgánech (č. 444/2005 Sb.), jejíž přijetí představuje jeden z postupných kroků procesu modernizace daňové a celní správy. Nové vymezení územní působnosti ÚFO. Převod věcné kompetence výkonu tzv. dělené správy na celní orgány. Novela zákona o ÚFO a daňové řízení - místní příslušnosti pro výkon správy placení "nedaňových" peněžitých plnění, úprava zastupování v daňovém řízení, opakování daňového podání učiněného za použití přenosových technik, součinnosti třetích osob v daňovém řízení, vyhledávací činnost, placení daně hotovostní úhradou apod. Změny živnostenského zákona a změny v oblasti správních poplatků (v důsledku přijetí zákona č. 444/2005 Sb.).

Eva Sedláková

Otazníky kolem daně z příjmu

Právní rádce, 2006, roč. 14, č. 3, s. 45-54

K šesti novelám zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, které byly přijaty v roce 2005. Některé změny platné již za zdaňovací období 2005 (zvýšení paušálních výdajů poplatníkům s příjmy podle § 7 a podle § 9, právo výkupu účastnických cenných papírů, sleva na dani). Další změny zákona, které se týkají např. náhrad za vyvlastnění, úrokových výnosů z hypotečních zástavních listů, provozování loterií apod. Podstatné změny v ustanoveních týkajících se poskytnutých darů, penzijního připojištění se státním příspěvkem, členských příspěvků, příspěvku na stravování, dopravy zaměstnanců, povolenek a preferenčního limitu apod. Tab.

David A. Ward

The role of the commentaries on the OECD Model in the tax treaty interpretation process

Úloha Komentářů ke Vzorové daňové smlouvě OECD pro její interpretaci

Bulletin for international taxation, March 2006, Vol. 60, No. 3, p. 97-102

Přednáška u příležitosti habilitace na universitě v Leidenu v Nizozemsku v září 2005 na téma úlohy Komentářů OECD v procesu interpretace daňové smlouvy. Článek rozebírá mimo jiné vztah mezi Komentáři a Vídeňskou úmluvou, důležitost úmyslů stran v návaznosti na smlouvu, zda mezinárodní právo vyžaduje, aby se státy přidržely Komentářů, připomínky, které se vztahují ke Komentářům a konečně i využití posledních Komentářů. - Odkazy. Rubrika: Tax treaty monitor

Maarten J. Ellis

The role of the commentaries on the OECD Model in the tax treaty interpretation process - response to David Ward

Úloha Komentářů ke Vzorové daňové smlouvě OECD při její interpretaci - reakce na [článek]

Davida Warda

Bulletin for international taxation, March 2006, Vol. 60, No. 3, p. 103-104

Odezva na článek pojednávající o procesu interpretace Vzorové daňové smlouvy OECD (modelová smlouva OECD o zamezení dvojího zdanění) v témže čísle časopisu. Viz ještě i následující příspěvek v časopise s dalšími připomínkami k právnímu statusu Komentářů OECD ke Vzorové smlouvě. Rubrika: Tax treaty monitor

Frank Engelen

Some observations on the legal status of the commentaries on the OECD Model

Některé poznámky k právnímu stavu Komentářů k Vzorové smlouvě OECD

Bulletin for international taxation, March 2006, Vol. 60, No. 3, p. 105-109

Přednáška ze setkání expertů k problematice právního statusu Komentářů ke Vzorové smlouvě OECD, které se konalo na Leidenské univerzitě v září 2005. Setkání bylo organizováno univerzitou ve spolupráci s Mezinárodním daňovým centrem. Pozn. - Odkazy. Rubrika: Tax treaty monitor

Nicole Buschle

Spenden in Deutschland : Ergebnisse der Einkommensteuerstatistik 2001

Dary v Německu : výsledky statistiky daně z příjmů 2001

Wirtschaft und Statistik, 2006, Nr. 2, S. 151-159

Příspěvek představuje výsledky pilotní studie Vědeckého centra v Berlíně k problematice ochoty poskytovat dary v Německu, podpořené daty Spolkového statistického úřadu o zdanění mezd a příjmů v daňovém období 2001. Kromě údajů o druhu a velikosti platných a odpočitatelných darů se sleduje struktura daňových poplatníků, kteří dávají dary, i těch, kteří je nedávají (věk, výše darů, regionální příslušnost). Uvádějí se též právní předpisy týkající se možnosti daňového odpočtu výdajů na podporu pomoci v nouzi, náboženských, kulturních a vědeckých akcí apod. 5 tab., 2 grafy. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Textteil : Finanzen und Steuern

Milan Kindl

Správní řád v daňovém řízení?

Právní fórum, 2006, roč. 3, č. 3, s. 101-105

K problematice legislativních zkratk "daň" a "správce daně" v zákoně o správě daní a poplatků a k otázkám řízení o daních a řízení o jejich příslušenství. Dále k případům, kdy nelze postupovat podle zákona o správě daní a poplatků a kdy nezbývá než se řídit správním řádem. Situace po 1. lednu 2006, kdy nabyl účinnosti správní řád č. 500/2004 Sb. (spolu se svou první novelou, zákonem č. 413/2005 Sb.). Ze závěrů vyplývá, že tam, kde právní úprava zákona o správě daní a poplatků neodpovídá zásadám stanoveným v § 2 až 8 správního řádu, je třeba postupovat i v daňovém řízení podle těchto zásad.

Karl-Heiz Göpfert

Die steuerliche Außenprüfung beim Rechtsanwalt - Mitwirkungspflichten versus

Verschwiegenheitspflicht

Daňová kontrola u právního zástupce - povinnost součinnosti proti povinnosti mlčenlivosti

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 11, S. 581-585

Vymezení povinnosti součinnosti, resp. mlčenlivosti právního zástupce dle Poplatkového řádu. Vztah mezi povinností spolupráce a právem odepření výpovědi při daňové kontrole; ochrana zájmu uchovat tajemství prostřednictvím náhradních důkazních materiálů, zajištění práva na odepření informace ústavním právem. - Odkazy. Rubrika: Steuerrecht [B]

asr

Steuersenkung statt Steuerreform?

Snížení daní místo daňové reformy?

Handelsblatt, 10.4.2006, Nr. 71, S. 5

Reformní plány v oblasti podnikových daní v Německu. - Překlad viz Informace odborné knihovny MF č. 5/2006. Rubrika: Wirtschaft und Politik [HB]

George R. Zodrow, Charles E. McLure, Jr.

Time for US tax reform? The tax reform panel's recommendations

Je čas na daňovou reformu v USA? Doporučení skupiny pro daňovou reformu

Bulletin for international taxation, April 2006, Vol. 60, No. 4, p. 134-149

Poradní skupina prezidenta USA pro reformu federálních daní ustanovená v lednu 2005 vydala v listopadu téhož roku zprávu nazvanou "Jednoduché, spravedlivé a prorůstové: návrhy na změnu

amerického daňového systému". Článek podrobně seznamuje s návrhy reformních opatření. Graf. Pozn. - Odkazy. Rubrika: Articles [BfIT]

Christiana HJI Panayi

Treaty shopping and other tax arbitrage opportunities in the European Union : a reassessment. Part 1

Využívání smluvních ustanovení a jiné možnosti daňových arbitráží v Evropské unii : přehodnocení. Část 1

European taxation, March 2006, Vol. 46, No. 3, p. 104-110

První část článku dává celkový přehled, jak se ve Společenství přistupuje k záležitostem přímých daní. Autor vysvětluje a hodnotí vývoj pozitivních a negativních metod integrace. Velmi podrobně zkoumá specifická ustanovení ve Smlouvě ES ovlivňující přímé daně, tj. svobodu zřízení podniku a volný pohyb kapitálu. Pozn. - Odkazy. Rubrika: Articles [ET]

Uwe Albert

Vereinfachung bei der Auswärtstätigkeit durch die neue Rechtsprechung des Bundesfinanzhofs Zjednodušení u činnosti mimo pracoviště díky nové judikatuře Spolkového finančního dvora

Finanz-Rundschau, 5. April 2006, Jg. 88, Nr. 7, S. 302-310

Autor se zabývá problematikou daňové úpravy cestovních nákladů v Německu. Zkoumá, do jaké míry nová judikatura Spolkového finančního dvora přispěla k potřebnému zjednodušení, zejména v otázkách definování pravidelného pracovního místa, rozlišování služebních cest, změny umístění pracovníka či jiných cestovních aktivit. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Aufsätze [FR]

Dana Trezziová ; [rozhovor připravili] Marie Lucová, Petr Blažek

Více cukru a delší bič

Ekonom, 2006, roč. 50, č. 11, s. 42-45

Rozhovor s náměstkyní ministra financí o spuštění prací na daňové reformě, o ekologických daních, o projektu modernizace daňové správy, o rozšiřování editační povinnosti apod. Fot.

Pavel Běhounek

Významná novela zákona o daních z příjmů ze dne 2. února 2006

Daně a právo v praxi, 2006, roč. 11, č. 3, s. 23-27

K novele zákona o podnikání na kapitálovém trhu (č. 56/2006 Sb.), jejíž součástí je také poměrně významná novela zákona o daních z příjmů (účinná od 2.2.2006). Podrobněji o změnách týkajících se společného zdanění manželů a dalších změnách pro období roku 2005. Změny pro rok 2006 (např. zvýšení limitu pro osvobození důchodů od daně z příjmů fyzických osob). Přechodná ustanovení k novele. Doplněno příklady.

Łukasz Patryk Woźny, Marek Garbicz

Podatki, podaż pracy a współzależność preferencji gospodarstw domowych

Daně, nabídka pracovních sil a vzájemná závislost preferencí domácností

Ekonomista, 2006, nr 1, s. 53-74

Článek přináší metodu pokoušející se o rozpoznání vlivu změn použité sazby daně z příjmů fyzických osob na nabídku pracovních sil. Studie je založena na modelu ekonomiky, v níž si domácnosti vybírají optimální hodnotu nabídky pracovní síly vzhledem k příjmům, daňovým sazbám, úrovni vlastní spotřeby ve vztahu ke spotřebě vybrané referenční skupiny. Model, v němž byly využity nástroje srovnávací statistiky, obsahuje podmínky nutné a postačující pro to, aby funkce pracovní síly byla monotónní funkcí daně z příjmu fyzických osob. Bylo dokázáno, že růst daňového břemene vede ke snížení nabídky pracovní síly. Kromě toho se ukazuje možnost existence vícebodové rovnováhy na trhu práce. 7 grafů. - Angl. a rus. res. - Bibliogr. Rubrika: Artykuły

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále*(výběr z obsahu)***č. 5/2006**

Novela zákoníku práce - třetí euronovela. Paušální výdaje. Hmotný majetek z hlediska daně z příjmů. Otázky z praxe k dani z příjmů. Být či nebýt plátcem DPH. Podnikání v zahraničí - uplatnění DPH.

Daňové a účetní poradenství**č. 15-16/2006**

DPH u služeb po vstupu ČR do EU. Zajištění pohledávky. K daňovému režimu příjmů advokátů. Provoz vlastního stravovacího zařízení. Ke správě daní a poplatků.

Daňový TIP**č. 8/2006**

Novela zákona o daních z příjmů účinná od 8.3.2006. Odečet daru od základu daně právnických osob. Úvěr manželů a uplatnění úroků. Zdravotnické prostředky a sazba DPH na poštovné.

č. 9/2006

Uplatňování sankcí v účetní a daňové oblasti; sankce podle ZSDP, sankce a postihy podle ZDPH, pokuty podle ZoÚ. Ceny za PHM při použití osobního automobilu zaměstnancem a podnikatelem. Započtení daně z příjmů zaplacené v zahraničí. Spotřeba emisních povolenek - kam s rozdílem? Poskytování záloh - účtování, DPH.

Ekonomické vědy. Ekonomie

Anne Hansen

Wie die Kieler Volkswirte eine Krise in eine Chance verwandelten**Jak ekonomové v Kielu proměnili krizi v příležitost**

Handelsblatt, 3.4.2006, Nr. 66, S. 11

Výměna generací v německém IfW (Institut světové ekonomiky), změna koncepce výzkumu a jeho zaměření pod vedením D. Snowera (je autorem teorie "Insider-Outsider" vysvětlující nezaměstnanost).

Rubrika: Wirtschaft und Politik [HB] : Wissenschaft & Debatte

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

Matthias Stupp

Aktuelle Rechtsprobleme bei der Verpfändung von Aktien zur Kreditbesicherung**Aktuální právní otázky při zastavení akcií k zajištění úvěru**

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 12, S. 655-660

Zástavní právo v Německu. Možnosti zastavení akcií, které nejsou depozitně uloženy, k zajištění úvěru a zabezpečení co nejvyšší ochrany nabyvatele zajišťovacích práv. Možnosti přenosu akcií (akcie v podobě cenného papíru), zastavení akcie na jméno a akcie na majitele. Zvláštní problémové okruhy při zastavení, forma a ohlášení; globálně upsané akcie, budoucí akcie, akcie vinkulované na jméno. -

Odkazy. Rubrika: Wirtschaftsrecht [B]

Francesco Guerrera ... [et al.]

Asian financial centres

Asijská finanční centra

Financial Times, 12.4.2006, no. 36046, sep. sect. (5 p.)

Asie již má své pevné místo jako nejrychleji rostoucí hospodářský region a magnet pro zahraniční investory, ale zatím se jí nepodařilo vytvořit celoasijské finanční centrum. Ve zprávě se rozebírá možnost vzniku takového střediska. Jednotlivé články jsou věnovány zatím roztržitým regionálním finančním trhům v Hongkongu, Singapuru, Tokiu aj. Rubrika: Special report [FT]

Andrew Berg, Eduardo Borensztein, Catherine Pattillo

Assessing early warning systems: how have they worked in practice?

Hodnocení systémů včasného varování: jak fungovaly v praxi?

IMF staff papers, 2005, Vol. 52, No. 3, p. 462-502

Od počátku roku 1999 Mezinárodní měnový fond systematicky průběžně sleduje různé modely tvořící součást širšího programu odhadů budoucí vulnerability peněžních trhů. Jde přitom jak o vlastní modely včasného varování, vypracované pro tyto účely Mezinárodním měnovým fondem, tak i o modely jiných soukromých institucí. Uvedený příspěvek podrobně rozebírá fungování těchto modelů měnových krizí v praxi. 5 tab., 6 grafů, 2 přílohy. Pozn. - Angl. res. - Lit.

Sándor Gardó, Lisa Perrin

Bosnien und Herzegowina : Bankenmarkt im Zeichen der Konsolidierung

Bosna a Hercegovina : bankovní trh ve znamení konsolidace

Report, 2006, Nr. 1, S. 16-19

Hodnocení vývoje bankovního trhu v Bosně a Hercegovině po skončení občanské války v roce 1995. Sleduje se struktura bankovního trhu, ziskovost a efektivita bank, právní rámec. Tabulky přehledně informují o deseti největších bankách ve sledovaném teritoriu a o vývoji hlavních ukazatelů bankovního trhu v letech 1997-2005. 3 tab. Pozn. Rubrika: Themen : Bankenmarkt Bosnien und Herzegowina

Zdeněk Dvorný

Budget deficit and interest rates

Rozpočtový deficit a úroková míra

Prague economic papers, 2006, Vol. 15, No. 1, p. 3-13

Příspěvek zkoumá dopad rozpočtového deficitu na výši českých úrokových měr (podle délky období splatnosti). Použitý model umožňuje přímé testování predikcí tří alternativních přístupů: keynesiánského, neoklasického a ricardovského, se zaměřením na dlouhodobý a krátkodobý dopad deficitu na úrokové míry. 1 tab., vzorce. Pozn. - Angl. res. - Lit. Rubrika: Articles [PEP]

Adam Posen

Deflationary lessons : what Japanese deflation did and did not do

Deflační lekce : co japonská deflace udělala a co neudělala

The International economy, Winter 2006, Vol. 20, No. 1, p. 20-23

Pojednání o deflaci jako takové a o jejím dopadu v Japonsku. Zobecnující závěry shrnuje autor do 12 pouček: deflace má silný sklon k setrvačnosti; deflace je špatná, ale není katastrofální; deflace nepomáhá k restrukturalizaci; neexistuje nic takového jako "dobrá deflace"; dosažení nulové úrokové sazby není ekvivalentem k situaci, kdy dochází střelivo; ani extrémní peněžní růst není spolehlivě inflační; měnové cílování může nicméně naznačit, signalizovat závazek; inflační očekávání je důležité; účinky měnového kurzu jsou přeceňovány; mezery v produkci jsou při deflaci podhodnoceny; měnová disciplína nemůže nahradit finanční disciplínu; lidé se starají o cíle a výsledky měnové politiky, ale ne o metody. Rubrika: Inflation, the Fed, and the world

Deutsche Bundesbank Geschäftsbericht 2005**Deutsche Bundesbank Annual report 2005****Výroční zpráva Německé spolkové banky za rok 2005**

Deutsche Bundesbank Geschäftsbericht ..., 2005, 152 S.

Deutsche Bundesbank Annual Report, 2005, 146 p.

Výroční zpráva Německé spolkové banky za rok 2005 obsahuje nejprve rámcové zhodnocení měnového a hospodářského vývoje ve sledovaném roce. Dále přehledně hodnotí činnost německé centrální banky a uvádí znění roční závěrky za rok 2005. Tab., grafy. Pozn. - Příspěvek je k dispozici v německé a anglické verzi časopisu.

Miroslav Červenka

Do divadla první třídou : bankovníctví

Euro, 2006, č. 15, s. 68-69

Další příspěvek k diskusi o bankovních poplatcích se na problematiku dívá z pohledu bank. Dotýká se i často kritizovaných vysokých platů vedení finančních ústavů a dividend vyplácených akcionářům v zahraničí, ale zejména hledá zdůvodnění vysokých bankovních poplatků v různých nákladech, včetně nákladů vznikajících plněním zákonných povinností bank a z regulačních požadavků ČNB v oblasti řízení rizik. Rubrika: Hyde park

Benjamin Cohen

Do not rush to write off national currencies**Nespěchejte s odepisováním národních měn**

Financial Times, 19.4.2006, no. 36051, p. 13

V souvislosti s existencí eurozóny a dolarizací některých latinskoamerických ekonomik se klade otázka, zda nejsou odsouzeny k zániku i další národní měny. Autor nesouhlasí s názorem o zastaralosti národních měn a zdůrazňuje důležité funkce, kterým tyto měny slouží.

Gently towards the heavens : China's exchange rate**Lehce vzhůru k nebesům : čínský kurz**

The Economist, April 1st 2006, vol. 379, no. 8471, p. 67-68

K vývoji kurzu čínské měny. Politické tlaky ze strany USA. K problematice viz i článek na s. 11-12 pod názvem Yuan steps from the edge: China's exchange rate. Grafy. Rubrika: Finance and economics

Makoto Utsumi

Greenspan's four lessons**Čtyři lekce Greenspana**

The International economy, Winter 2006, Vol. 20, No. 1, p. 24-27

Významný finanční stratég z Tokia hodnotí uplynulé dvě dekády měnové politiky USA, která byla v převážné míře určována představitelem americké centrální banky Alanem Greenspanem. Fot. Rubrika: Inflation, the Fed, and the world

Christian Milow

Der Griff des Staates nach dem Gold**Stát sahá po zlatě**

Auszüge aus Presseartikeln, 8. März 2006, Nr. 11, S. 6-9

Autor se zabývá rolí zlata v Evropském systému centrálních bank, sleduje vývoj na trhu zlata a snahu centrálních bank o řízený postup při prodeji zlatých rezerv. Dále zkoumá důvody prodeje zlata a jeho dopady na peněžní a finanční politiku příslušných států, zejména pokud jde o zlepšení situace veřejných rozpočtů. Pozn. - Přetištěno z Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurt am Main, ze 4. března 2006. – Zkrácený překlad v tomto čísle Informací.

by Ralph Atkins

High demand for euro notes concerns ECB

Vysoká poptávka po eurobankovkách znepokojuje ECB

Financial Times, 13.4.2006, no. 36047, p. 2

Jak vyplývá ze studie ECB, nečekaně silně roste poptávka po eurobankovkách, zejména po bankovce v hodnotě 500 eur. Příčiny tohoto jevu však nebyly ve studii analyzovány. Článek dále přináší údaje o vývoji měnových agregátů M1 a M3. Diag.

(KM)

Historie padělání peněz a cenných papírů

Bankovníctví, 2006, roč. 14, č. 3, s. 8-9

Stručně z historie padělání peněz, falešné peníze jako zbraň v době válek, boj vlád proti padělání, počet padělků v oběhu, padělání a podvody se šeky a kartami, odhady ztrát z padělání šeků, padělání dokumentů, předchůdci nigerijských dopisů. K tématu padělání bankovek a cenných papírů viz i další příspěvky na s. 10-12 téhož čísla časopisu - "Kvalita padělků eura roste", "Koruna je padělána méně než euro".

Diana Fröhlich

In der Schuldenfalle

V pasti dluhů

Handelsblatt, 19.4.2006, Nr. 76, S. 26

Spotřební úvěry v Německu, rostoucí zadluženost domácností, kritika nedostatečné povinné péče ze strany banky (faktická schopnost klienta splácet úvěry). Nárůst reálného úroku v případě druhého a dalšího úvěru, pojištění zbytkového dluhu. Osobní bankrot. Rubrika: Finanzzeitung

P. Mönnighoff

KfW startet mit Studienkrediten

Podpurná banka začíná se studijními úvěry

Handelsblatt, 28.3.2006, Nr. 62, S. 21

Financování studia v Německu půjčkou. Podmínky, výše a splatnost půjček. "Zprostředkovatelská" prémie pro banky, dohled banky nad studentem. Rubrika: Finanzzeitung

Nick Carver

A metric for financial stability?

Měřítka finanční stability?

The Financial regulator, March 2006, vol. 10, no. 4, p. 17-18

Na téma "finanční stability" byla vyprodukována řada studií, ale pochopení příčin a přenášení finanční nestability příliš nepokročilo. V současnosti za jednotku měření slouží "bankovní krize", ale definice krize a jejího trvání není zdaleka jednoznačná. Prvním krokem k vytvoření měřítka může být ukazatel finanční křehkosti bank, vyvinutý na London School of Economics. Odkazy.

Richard Pospíšil, Jaroslava Kubátová

Měnová politika EU a postup ekonomické integrace České republiky do eurozóny

Mezinárodní a srovnávací právní revue, 2005, roč. 5, č. 14, s. 196-204

Autoři stručně rekapituluje vývoj měnové integrace v EU a dále se zaměřují na integraci České republiky do eurozóny. Popisují jednotlivé etapy, které musí ČR absolvovat, věnují se tzv. mechanismu směnných kurzů 2 - ERM 2 - a roli ČNB v tomto procesu. Pozn. - Lit. Rubrika: Finanční právo v souvislostech potřeb národního státu a harmonizace práva EU

Petr Čech

Modernizace akciové komunitární úpravy

Obchodní právo, 2006, roč. 15, č. 2, s. 7-12

Evropská komise na počátku roku 2006 předložila návrh směrnice o výkonu hlasovacích práv akcionářů společností, které mají sídlo v členském státě a jejichž akcie jsou přijaté k obchodování na

regulovaném trhu. Příspěvek nastiňuje účel návrhu a působnost navržené směrnice, dále se věnuje vymezení pojmu "akcionář", svolání valné hromady, distančnímu výkonu práv apod.

Zlatica Ivaničová

Mundellov-Flemingov model v režime pevného a volného výmenného kurzu - pohľad na vývoj slovenskej koruny

Ekonomický časopis, 2006, roč. 54, č. 1, s. 36-51

Základní podstatné znaky vývoje slovenské koruny, formulace modelu, monetární politika v režimu pevného a v režimu volného směnného kurzu, hospodářská politika a Mundellův-Flemingův model. 7 grafů, 2 tab., 1 schéma. - Angl. abstrakt - 12 lit.

Marc Klau, San Sau Fung

The new BIS effective exchange rate indices

Nové indexy efektivních kurzů BIS

BIS Quarterly review: International banking and financial market developments, March 2006, p. 51-65
Vysvětlení pojmů efektivní kurz (EER), nominální efektivní kurz (NEER) a reálný efektivní kurz (REER). Čemu slouží kurzové ukazatele. Metodologie vážení a její omezení. Srovnání indexů EER používaných BIS a zahrnujících nyní 52 zemí. Grafy. Vysvětl., odkazy.

Of angels and banking

O andělech a bankovníctví

The Economist, April 1st 2006, vol. 379, no. 8471, p. 71

Článek shrnuje hlavní myšlenky nové publikace Jamese Bartha, Gerarda Capria a Rosse Levina, zabývající se regulací bankovníctví. Z analýzy vztahu mezi různými druhy regulace a ukazateli zdraví bankovního systému země vyplývá, že prosté posilování přímého oficiálního dohledu nad bankami nemusí být prospěšné. Autoři se zejména zaměřili na tři široké kategorie regulace, které jsou prosazovány v Basilejské dohodě II. Odkaz. Rubrika: Economics focus [Ec]

Paulius Kuncinas

Postcard from Kiev

Pohlednice z Kyjeva

The Financial regulator, March 2006, vol. 10, no. 4, p. 38-42

Rozbor stavu ukrajinského bankovníctví. Retailové bankovníctví, krátká krize likvidity v r. 2004, vstup zahraničních bank, nutnost vzdělávat veřejnost v používání finančních nástrojů, regulace, politické tlaky, hodnocení slabin ukrajinských bank z pohledu MMF aj.

Allen Frankel

Prime or not so prime? An exploration of US housing finance in the new century

Prvotřídní nebo ne tak docela? Průzkum financování bydlení v USA v novém století

BIS Quarterly review: International banking and financial market developments, March 2006, p. 67-78
Výrazné zhodnocení cen bydlení v USA v posledních letech přispělo k rozmachu sekundárních trhů cennými papíry podporovaných hypotečními půjčkami, které nemají status prvotřídních. V článku se rozebírají rizika související s tímto jevem. Tab., grafy, diagr., vlož. boxy. - Odkazy, vysvětl. - Bibliogr.

Dana Schweigelová, Martin Dančišin

Pře o zajištění pohledávky

Ekonom, 2006, roč. 50, č. 13, s. 44-45

K problematice finančního zajištění - institutu, který byl nově zaveden poslední novelou obchodního zákoníku. Výhody a omezení použití finančního zajištění, otázky nad typem pohledávek – podrobněji k otázce, zda lze finanční zajištění použít k zajištění pohledávek z úvěru. Směrnice EU o finančním zajištění, finanční zajištění podle obchodního zákoníku. Závěry a argumenty pro použití finančního zajištění v případě pohledávek z úvěru.

Ehsan U. Choudhri, Mohsin S. Khan

Real exchange rates in developing countries: are Balassa-Samuelson effects present?

Reálné směnné kurzy v rozvojových zemích: působí Balassův-Samuelsonův efekt?

IMF staff papers, 2005, Vol. 52, No. 3, p. 387-409

Příspěvek seznamuje s novými důkazy vlivu Balassova-Samuelsonova efektu na dlouhodobý vývoj reálných směnných kurzů v rozvojových zemích. Využívá k tomu databázi časových řad z let 1976-1994 pro šestnáct rozvojových zemí. Vykládá teoretický základ modelové analýzy, popisuje empirický model a hodnotí výsledky testování zkoumaných dat. 6 tab., 2 grafy, 2 přílohy, vzorce. Pozn. - Angl. res. - Lit.

Jens Liese

Ručení investičních bank za chybná memoranda

Finanční management, 2006, roč. 3, č. 1, s. 72-76

Ručení investiční banky za chybné konzultace. Zásady nároku na náhradu škody, ručení za prospekt pro chybná memoranda o prodeji, případy absence ručení ze smlouvy o informacích, ručení zmocněncem investiční banky. Osvobození investičních bank od ručení, vyloučení ručení prostřednictvím disclaimer. - Přeloženo z M&A, 2005, č. 12.

Seeking friendlier guards : regulatory arbitrage in exchanges

Hledání přátelštějších strážců : regulatorní arbitráž na burzách

The Economist, April 15th 2006, vol. 379, no. 8473, p. 77

O tom, jak vadí rozdíly v regulaci ve světě globálního obchodování. Regulatorní arbitráž mezi burzami na příkladu americké elektronické burzy Intercontinental Exchange (ICE). Rozdílný přístup britských a amerických regulačních úřadů. Rubrika: Finance and economics

Signs of weakness : the pound and the euro

Známky oslabení : libra a euro

The Economist, April 15th 2006, vol. 379, no. 8473, p. 40

K vývoji kurzu britské libry vůči euru. Proč by libra mohla oslabit (míra růstu, snížení spotřebitelské poptávky, nižší vývozy). Graf.

Michaela Erbenová ; [rozhovor připravila] Olga Skalková

Sjednocený dohled již funguje

Hospodářské noviny, 3.4.2006, roč. 50, č. 66, s. 24

Stručný rozhovor s členkou bankovní rady ČNB o zahájení fungování jednotného finančního dohledu v centrální bance, který tvoří tři sekce - bankovní regulace, dohled nad kapitálovým trhem a dohled nad pojišťovnictvím. Fot.

Thorns in the foliage : regulating hedge funds

Trny v listoví : regulace zajištěných fondů

The Economist, April 1st 2006, vol. 379, no. 8471, p. 69

K novým pravidlům regulace hedžových fondů, která začala platit od 1. února 2006 v USA. Stručně též ke stavu regulace těchto fondů v Evropě.

Saadia Zahidi

Transparency matters

Na transparentnosti záleží

The Financial regulator, March 2006, vol. 10, no. 4, p. 43-46

Ekonomická literatura zkoumající příčiny bankovních krizí se zaměřuje především na makroekonomické faktory. Tento článek se pokouší hlouběji proniknout do úlohy institucí tím, že je zkoumán empirický vztah mezi finanční křehkostí a transparentností finančních institucí. Z výzkumu vyplývá, že transparentnost finančního sektoru je rozhodujícím faktorem ve snaze zabránit krizím. 2 tab. Odkazy.

Drahomíra Verveldová, Petr Hampl

Už je čas : společná měna

Euro, 2006, č. 17, s. 80-81

Příspěvek k diskusi o připojení České republiky k jednotné evropské měně. Zaměřuje se na přípravu podnikové sféry a zvažuje, do jaké míry je této problematice věnována dostatečná pozornost. Na příkladu západoevropských zemí ukazuje obtíže, které tamní firmy po 1. lednu 2002 musely řešit, a srovnává též stav příprav podnikové sféry na Slovensku a v ČR. Rubrika: Hyde park

Was darf die deutsche Kreditwirtschaft von der neuen Bundesregierung erwarten?

Co může německé bankovníctví očekávat od nové spolkové vlády?

Monatsbericht des BMF, März 2006, Nr. 3, S. 57-60

Článek ukazuje, že důležitou součástí koaliční smlouvy spolkové vlády v Německu je kapitola věnovaná finanční politice. Klade důraz na solidnost, stabilitu a spolehlivost německých bank, na efektivnost kapitálových a úvěrových obchodů. Vláda chce pokračovat v podpoře finančních trhů a ve vytváření perspektivního a stabilního finančního prostředí. Rubrika: Analysen und Berichte

Rafael B. Romeu

Why are asset markets modeled successfully, but not their dealers?

Proč jsou modely akciových trhů úspěšné, zatímco modely chování zprostředkovatelů nikoli?

IMF staff papers, 2005, Vol. 52, No. 3, p. 369-386

Příspěvek analyzuje empirické obtíže spojené s modely chování zprostředkovatelů při obchodování na finančních trzích, se zaměřením na dealery na peněžních burzách. Tyto modely studují ceny při transakcích, které tito zprostředkovatelé stanovují v průběhu denního obchodování s cizí měnou. 8 tab., 5 grafů, vzorce. Pozn. - Angl. res. - Lit.

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

Miro Sedlák

Autobusoví dopravcovia opäť nat'ahujú ruky

Trend, 2006, č. 12, s. 16-17

Autobusoví dopravci na Slovensku žádají doplatek od státu za výkon ve veřejném zájmu za loňský rok, tj. úhradu rozdílu mezi náklady na výkony ve veřejném zájmu a reálnými tržbami z nich (vyšší náklady na výkony oproti nižším rozpočtovaným byly způsobeny zvyšováním cen pohonných hmot). Nesouhlas ministerstva financí, argumenty.

Je. Gurvič

Bjudgetnaja i monetarnaja politika v uslovijach nestabil'noj vnešnej kon`junktury

Rozpočtová a měnová politika v podmínkách vnější nestability

Voprosy ekonomiki, 2006, no. 3, s. 4-27

Ve studii jsou rozebírány požadavky na hospodářskou politiku Ruska, vyplývající z dopadu vnější nestability na obchodní bilanci a fiskální příjmy. Jsou uvedeny údaje o důchodových ziscích nebo ztrátách ruské ekonomiky způsobených výkyvy cen komodit. Hodnotí se příspěvek vlády a centrální banky k neutralizaci nečekaných příjmů a uvádí se, že cílem měnové politiky v pokrizovém období bylo spíše zabránit zhodnocování rublu než vyvažovat efekty vnější volatility. Rovněž se rozebírá, jakým směrem by se měla dále ubírat fiskální politika. 3 grafy, 9 tab. Odkazy, vysvětl. - Angl. res.

Anna Kadeřábková

Challenges for the Czech Republic's competitive performance in the enlarged EU

Výzvy pro konkurenceschopnost České republiky v rozšířené EU

Prague economic papers, March 2006, Vol. 15, No. 1, p. 63-77

Příspěvek se zamýšlí nad ekonomickým a technologickým doháněním nových členských zemí po vstupu do EU, přičemž se zaměřuje zejména na pozici České republiky při přechodu na znalostní ekonomiku a na její schopnost obstát v konkurenci vyspělých zemí. Klasifikuje kvalitativní aspekty

pozice ČR v mezinárodním hodnotovém žebříčku a upozorňuje na přetrvávající nedostatky z hlediska kvalitního zapojení do mezinárodní konkurence. 7 diagr. Pozn. - Angl. res. - Lit. Rubrika: Articles [PEP]

Stefan Wagstyl

Chill winds from afar threaten central Europe economies

Chladný vítr z dálky ohrožuje ekonomiky střední Evropy

Financial Times, 30.3.2006, no. 36035, p. 6

Vliv rostoucích globálních úrokových sazeb na měny v Polsku, ČR, Slovensku a Maďarsku; politická nejistota v uvedených zemích vzhledem k nadcházejícím volbám; populistická opatření ve střední Evropě; známky zranitelnosti ekonomik. Graf, tab.

ost

Deutschland, deine Zukunft

Tvá budoucnost, Německo

Handelsblatt, 3.4.2006, Nr. 66, S. 6-7

Výsledky studie "Prognos Deutschland Report 2030" věnované perspektivám země v jednotlivých odvětvích (životní standard, nezaměstnanost, resp. zaměstnanost, demografický vývoj, průmysl a služby, sociální pojištění). Zmínka o metodice makroekonomického modelu prognózy švýcarské poradenské společnosti Prognos. Grafy. - Dvoustrana navazuje na úvodní článek na s. 1 (Deutschlands Zukunft fehlen Jobs). Rubrika: Wirtschaft und Politik [HB] : Prognos Deutschland Report 2030

Český statistický úřad

Ekonomický a sociální vývoj České republiky ve 4. čtvrtletí 2005 : (předběžné údaje)

Bulletin ČSÚ, 2005, č. 4, s. A 1-61

Vývoj makroekonomických ukazatelů. Situace v hlavních produkčních odvětvích (průmysl a energetika, stavebnictví a bytová výstavba, zemědělství, služby). Cenový vývoj. Vnější ekonomické vztahy (zahraniční obchod, platební bilance aj.). Měnový vývoj (peněžní zásoba, vklady a úvěry, úrokové sazby). Údaje o obyvatelstvu, o zaměstnanosti a mzdách, o příjmech a výdajích domácností. Hospodaření státního rozpočtu a rozpočtů územních samosprávných celků. Vlastnická, právní a organizační struktura hospodářství ČR. Tab., grafy.

V. Mironov

Ekonomičeskij rost i konkurentosposobnost' promyšlennosti: cenovyje i necenovyje faktory analiza

Hospodářský růst a konkurenceschopnost průmyslu: cenové a necenové faktory analýzy

Voprosy ekonomiki, 2006, no. 3, s. 42-61

Článek je věnován analýze perspektiv hospodářského růstu a dynamiky ukazatelů konkurenceschopnosti ruské ekonomiky na makroúrovni (včetně hlavních průmyslových odvětví). Jsou analyzovány ukazatele reálného efektivního měnového kurzu a ukazatele jednicových nákladů práce s cílem odhadnout investiční potenciál ruské ekonomiky ve vztahu k jejím hlavním obchodním partnerům. Dále jsou zkoumány možnosti paralelní analýzy integrálních (cenových a necenových) a dílčích ukazatelů konkurenceschopnosti. Tab., grafy, diagr. Odkazy, vysvětl. - Angl. res.

Jiří Fárek

Ekonomika Japonska: strukturálními reformami k překonání stagnace

Mezinárodní politika, 2006, roč. 30, č. 3, s. 8-11

Cílem příspěvku je identifikovat okolnosti a důvody patnáctiletého trápení japonské ekonomiky a také poukázat na faktory, které opravňují nahlížet na budoucnost optimističtěji. Podrobněji k příčinám hospodářské stagnace v 90. letech, k deflačnímu vývoji od druhé poloviny 90. let, k odstátnění Japonské pošty a k zatímním výsledkům reforem. Dále k růstové perspektivě a také k vnějšímu ekonomickému kontextu. Doplněno údaji o vývoji vybraných makroekonomických ukazatelů v letech 1982-2006. 1 tab. - Lit.

EU-Frühjahrgipfel - Position der Bundesregierung zum Lissabon-Fortschrittsbericht
Jarní summit EU - postoj spolkové vlády ke zprávě o prosazování Lisabonské strategie

Monatsbericht des BMF, März 2006, Nr. 3, S. 61-71

Příspěvek představuje stanovisko spolkové vlády Německa ke zprávě Evropské komise z 25. ledna 2006 hodnotící pokrok při prosazování Lisabonské strategie na evropské úrovni a pokrok národních reformních strategií členských zemí EU a navrhuje další realizační postupy. Stanovisko německé vlády k návrhům Evropské komise se zabývá otázkou lepší legislativy na národní i evropské úrovni a odbouráváním zbytečné byrokracie. Zdůrazňuje též význam investic do vzdělání a výzkumu, zlepšení podnikatelského prostředí, efektivní a integrované energetické politiky aj. Rubrika: Analysen und Berichte

Marcello Esteveao

Euro area needs to ease product market regulations to stimulate growth

Ke stimulaci růstu musí eurozóna uvolnit regulaci trhu výrobků

IMF Survey, 2006, vol. 35, no. 6, p. 92-93

Zmírnění růstu reálných mezd v eurozóně, vztah mezi mzdami, nezaměstnaností a hospodářským růstem, jak regulace ovlivňuje produktové trhy, nutnost liberalizace těchto trhů. Příspěvek čerpá z autorovy studie. Graf, diagr. Odkaz. Rubrika: Research

Martin Wolf

Fragile governments at the heart of Europe augur ill

Křehké vlády v srdci Evropy nevěstí nic dobrého

Financial Times, 12.4.2006, no. 36046, p. 13

Francie, Itálie a Německo sdílejí nejen vyhlídky slabých vlád, ale i nedostatky v ekonomické oblasti. Např. celkový růst produktivity výrobních faktorů klesl na velmi nízkou úroveň ve všech třech zemích. Stejně nápadné jsou slabé trhy práce. Křehké vlády podle autora nevěstí nic dobrého ani pro domácí reformy, ani pro fungování EU. Grafy, diagr. Odkazy.

David Hale

The global driver : how housing is driving the world economy

Globální hnací síla : jak bytový trh stimuluje světovou ekonomiku

The International economy, Winter 2006, Vol. 20, No. 1, p. 28-30

Jedním z nejpozoruhodnějších rysů současné světové ekonomiky je úloha inflace na bytovém trhu stimuluje míru růstu hlavních anglicky mluvících zemí. Bytový trh hraje hlavní roli od roku 2000 ve formování hospodářských cyklů USA, Británie, Austrálie, Nového Zélandu, Kanady a Jižní Afriky. V článku uvedena procenta nárůstu cen domů za poslední 4 roky, údaje o vlivu hypoték a úvěrů. Např. na americkém bytovém trhu jsou nyní formy půjček, které od 20. let neexistovaly. Fot. Rubrika: Inflation, the Fed, and the world

Martin Baily, Diana Farrell, Jaana Remes

The hidden key to growth : how local services stimulate economic expansion

Skrytý klíč k růstu : jak místní služby stimuluji hospodářskou expanzi

The International economy, Winter 2006, Vol. 20, No. 1, p. 48-55

V připojeném boxu nejdříve vysvětlení, co jsou služby. Pak charakteristika rozvíjení pracovního trhu v oblasti služeb, srovnávání se zpracovatelským průmyslem. Vyjasnění tří základních mýtů o službách. Podrobná stať Jak rozvinout dynamický místní sektor služeb.

Philip K. Verleger, Jr.

Hundred dollar oil, five percent inflation, and the coming recession : why the Fed is in trouble

Nafta za sto dolarů, pětiprocentní inflace a blížící se recese : proč má Fed problém

The International economy, Winter 2006, Vol. 20, No. 1, p. 16-19, 58-63

V roce 2004 autor tvrdil, že ceny ropy by mohly vyskočit na 60 USD za barel. V té době byla cena 35 USD. Prokázal schopnost správné analýzy. V tomto článku ukazuje, proč by inflace v USA mohla v roce 2006 stoupnout na 5 %. Rozebírá pozadí stoupajících cen ropy a minulých recesí. Dokazuje, že

americká centrální banka nepochopila úlohu faktoru omezených zdrojů energie. Tento faktor je v článku důkladně analyzován. 3 grafy, fot. Pozn. Rubrika: Inflation, the Fed, and the world

George Parker, Sarah Laitner and Thomas Catan

Lights out? How Europe is trying to fix a power failure

Bez světél? Jak se Evropa snaží napravit selhání v energetice

Financial Times, 5.4.2006, no. 36040, p. 11

Ke stavu energetického trhu v Evropě; řízení Evropské komise proti 17 členským zemím za neplnění platné legislativy EU pro energetiku; ochrana národních plynárenských a elektrárenských firem před konkurencí; strukturální problémy trhu.

Lynx economies : Central European competitiveness

Rysí ekonomiky : konkurenceschopnost středoevropských zemí

The Economist, April 15th 2006, vol. 379, no. 8473, p. 76

Jak vyplývá ze zprávy Vídeňského institutu komparativních ekonomických studií, zaslouží si osm nových členských zemí EU vzhledem k růstu své konkurenceschopnosti označení "ryší ekonomiky". Nejlepšího hospodářského růstu ve výši 10 % dosáhlo v r. 2005 Lotyšsko a Estonsko. V článku se zmiňuje podíl služeb na HDP a růst vývozu. Slabinou zůstává kvalita veřejných institucí a výdaje na výzkum a vývoj. Graf. Rubrika: Finance and economics

Ulrike Sauer, Rolf Ackermann

Mit dem Latein am Ende

S rozumem v koncích

WirtschaftsWoche, 2006, Nr. 12, S. 38-39, 41, 44, 46

Hospodářská situace v Itálii, katastrofální ekonomická bilance S. Berlusconiho.- Na příspěvek navazuje rozhovor s americkým ekonomem N. Roubinim ("Leichtfertig verspielt"), který nevyklučuje vystoupení Itálie z MU a návrat k liře. Rubrika: Politik + Weltwirtschaft : Italien

Augustin Kohoutek, Jan Krabec

Objektivní internet : veřejné zakázky

Euro, 2006, č. 16, s. 70-71

Autoři upozorňují na důležitou změnu spojenou s novým zákonem o veřejných zakázkách: jde o možnost elektronizace zadávání (e-Procurement). Dále se zabývají konkrétními novými prvky v rámci elektronického způsobu zadávání - dynamickým nákupním systémem a elektronickou aukcí. Zvažují též podmínky rozšíření tohoto konceptu v ČR. Rubrika: Hyde park

Petr Kolev

Pravda o ekonomickém zázraku na Slovensku

Sondy, 2006, roč. 16, č. 15, s. 3

Hospodářský zázrak SR v realitě všedního dne. Pružný zákoník práce.

A. Radygin, G. Mal'ginov

Rynek korporativnogo kontrolja i gosudarstvo

Trh ovládání podniků a stát

Voprosy ekonomiki, 2006, no. 3, s. 62-85

V r. 2005 byla zaznamenána řada pozitivních trendů v ruské ekonomice, jejímž hlavním charakteristickým rysem však byla expanze přímé státní účasti do mnoha důležitých odvětví, a dokonce stálá tendence k jejímu převládání. V článku jsou analyzovány možné motivy rozšiřování vlastnictví státu a jsou zkoumány charakteristiky operací státních podniků na trhu kontroly nad firmami, a také možné ekonomické a institucionální účinky. Odkazy, vysvětl. - Angl. res.

Barbara Gillmann

Staat gibt Mittelstand Geld für die Forschung

Stát dá středně velkým podnikům peníze na výzkum

Handelsblatt, 5.4.2006, Nr. 68, S. 3

Podpora výzkumu v Německu. Vláda představila program, který by měl přispět ke splnění lisabonského cíle EU - podle něj se Evropa do roku 2010 má stát hospodářským regionem s nejdynamičtější vědeckou základnou světa (pro Německo to znamená zvýšení výdajů na výzkum a vývoj z 2,5 na 3,0 procenta HDP). Plánovaný podpůrný balík ve výši 6 mld. EUR bude postupně čerpán do roku 2009, v letošním rozpočtu činí podíl 700 mil. EUR. Rozdělení podpůrného balíku podle kapitol, podpora na úrovni MSP. V grafu podíl veřejných a soukromých výdajů na výzkum a vývoj na HDP ve vybraných zemích. Rubrika: Wirtschaft und Politik [HB]

Stability v flexibility

Stabilita versus pružnost

The Economist, April 8th 2006, vol. 379, no. 8472, p. 36

Analýza toho, jak se v Evropě obtížně hledá rovnováha mezi makroekonomickou stabilitou a strukturálními reformami. Proč se reformy nesnadno prosazují. - Zkrácený překlad viz Informace odborné knihovny MF č. 5/2006. Rubrika: Charlemagne

Barbora Menclová

Stavebnictví v Evropě

Stavitel, 2006, roč. 14, č. 3, s. 42-43

Stavebnictví v EU, rozdělení stavebního trhu. Růst cen stavebních prací. Cykly ve stavebnictví. V grafech struktura stavební výroby a porovnání růstu HDP a stavební produkce. Tab., 3 grafy, 2 mapky. Rubrika: Průvodce stavebním trhem

Jiří Hylmar

Světovou ekonomiku čeká poměrně příznivý rok

Bankovníctví, 2006, roč. 14, č. 3, s. 26-27

Článek vychází z rozsáhlé informace, kterou zveřejnil Coface dne 24. ledna 2006 v Paříži v rámci výroční konference. Ekonomické vyhlídky vybraných států a oblastí (Spojené státy, Čína, střední Evropa, ČR). Ekonomické vyhlídky vybraných odvětví. 1 tab., 2 obr.

Klaus Stratmann, Jürgen Flauger

Teure Energie macht der Industrie zu schaffen

Drahá energie dává průmyslu zabrat

Handelsblatt, 4.4.2006, Nr. 67, S. 5

Ceny elektřiny a plynu v Německu stále stoupají a podniky nyní žádají, aby politici přešli do protiútoků. Ceny elektřiny pro průmyslové odběratele vzrostly od prosince 2005 téměř o 1/3 a tito spotřebitelé vidí původ hlavně v nedostatečné soutěži; 80 procent produkce se dělí mezi čtyři energetické giganty - Eon, RWE, EnBW a Vatennfall, které vytvářejí těsný oligopol. 2 grafy. Na s. 5 i další příspěvky k tématu. Rubrika: Wirtschaft und Politik [HB] : Energiegipfel

Interview with Susan Schadler and James Morsink

U.K. policy frameworks prove their mettle

Rámce britských hospodářských politik se osvědčily

IMF Survey, 2006, vol. 35, no. 6, p. 86-87

V článku jsou pozitivně hodnoceny rámce měnové a fiskální politiky používané ve Velké Británii. Rámce významným způsobem přispěly k silnému a stálému růstu země. Dále se rozebírá bytový trh, růst produktivity a penzijní systém. Rubrika: Country focus

Hana Karlová

Veřejná podpora

Veřejná správa, 2006, roč. 17, č. 13, s. 10, 23

Veřejná podpora (v evropském právu neexistuje přímá definice); znaky a druhy veřejné podpory dle čl. 87 Smlouvy o založení Evropského společenství. (Selektivní) zvýhodnění určitých podniků (podnikatelů) nebo odvětví výroby, posouzení podpory z hlediska příp. narušení soutěže či jejího vlivu na obchod mezi členskými státy. Pozn. Rubrika: Konzultace

Lenka Krutáková, Radek Jurčík

Veřejné zakázky: chystané změny

Veřejná správa, 2006, roč. 17, č. 11, s. 12, 21

Veřejné zakázky ČR; zavedení nových druhů zadávacího řízení, nově zavedené a nově pojmenované instituty. Použití nového správního řádu, postup při zadávání zakázek malého rozsahu. Rubrika: Konzultace

Roman Bertenrath, Christoph Walther, Michael Thöne

Wachstumswirksamkeit von Verkehrsinvestitionen

Prorůstové působení dopravních investic

Monatsbericht des BMF, März 2006, Nr. 3, S. 71-78

Příspěvek představuje stručný obsah studie zadané Spolkovým ministerstvem financí Výzkumnému ústavu finančních věd na univerzitě v Kolíně nad Rýnem ve spolupráci s Planung Transport Verkehr AG. V rámci snah o zlepšení kvality veřejných financí a identifikaci investic, které přinesou dlouhodobý růstový efekt, je provedena analýza dopravních investic. 1 tab., 2 obr. Pozn. - Lit. Rubrika: Analysen und Berichte

Philippe d'Arvisenet ; sources ECB, Eurostat, IMF, OECD, Reuters, BIS, Fed, BEA, BNP Paribas

2006, a year of transition

Rok 2006 - rok přechodový

Conjoncture, February 2006, no 2, p. 2-25

Po rekordním výkonu v r. 2004 globální ekonomika v r. 2005 opět silně vzrostla. Je pravda, že okolnosti byly velmi příznivé - Asie zůstala u optimistického růstu HDP okolo 8 - 10 %, ekonomika USA zpomalila, ale růst nicméně zůstal mírně nad dosavadním vývojem. Křehká ekonomika eurozóny zažila jakés takés oživení - růst se vrátil k původnímu trendu, japonský růst se zvýšil, ale vlivem zahraničního obchodu se zastavil. V celém světě zůstala inflace pod kontrolou navzdory růstu cen ropy. Jádřová inflace je nízká... Obecný přehled a očekávaná rizika. Podrobná analýza pro USA, Japonsko a eurozónu. (Chování domácností, obchod, hospodářská aktivita, inflace a měnová politika, zahraniční účty. V grafech vývoj hospodářských ukazatelů za posledních 10 - 20 let.) 49 grafů, 2 tab.

Mariano D'Antonio et Margherita Scarlato ... [et al.]

L'économie italienne au pied du mur

Italská ekonomika přitlačena ke zdi

Problemes économiques, 2006, no 2893, p. 2-29

Soubor článků k neveselé hospodářské situaci Itálie. Podrobný rozbor vývoje v posledních třiceti letech. Problémy dříve udivujících severních průmyslových oblastí. Nedostatečný program strukturálních reforem - pokusy o změny v různých oblastech hospodářství. Problematický jih - vyspělé technologie v Etna Valley nestačí. Kritika liberalismu po italsku. Grafy, tab. - Lit. Rubrika: Dossier

Jean-Marc Lucas ; sources INSEE, BNP Paribas, Dares, ECB, Minefi, Eurostat

France: economic upturn: is there more to come?

Francie: hospodářský obrat k lepšímu: přijde ještě něco navíc?

Conjoncture, January 2006, no 1, p. 2-15

Podrobný rozbor současné příznivé hospodářské situace ve Francii, s přihlédnutím k předchozímu vývoji a s výhledy pro nejbližší období. Grafy vývoje hospodářských ukazatelů za uplynulých 15 - 20 let. 18 grafů, tab.

Informatika. Počítače

Józef Wierzbołowski

Spoleczenstwo informacyjne a integracja Polski w ramach Unii Europejskiej

Informační společnost a integrace Polska do Evropské unie

Ekonomista, 2006, nr 1, s. 27-52

V první části je zkoumána obecně problematika rozvoje informačních technologií (ICT) a ekonomiky založené na znalostech. Informační civilizace by podle autora neměla být považována za univerzální jev: jelikož závisí na endogenních faktorech, rozvíjí se pouze v hospodářsky nejvyspělejších zemích světa. Při popisu specifík polské cesty k informační společnosti předkládá autor hypotézu, že skutečnou prověrkou integrace Polska v rámci EU bude schopnost aktivního zapojení do procesu přechodu k takovému modelu informační civilizace. V případě neúspěchu v této zkoušce může Polsku hrozit, že zůstane na vzdálené periferii rozvinutého světa. - Angl. a rus. res. - Bibliogr. Rubrika: Artykuły

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

Petr Zahradník, Jan Jedlička

Fondy EU: jak jsme na tom?

Ekonom, 2006, roč. 50, č. 11, s. 68-71

Hodnocení schopnosti České republiky připravovat projekty financované s podporou fondů EU a tyto fondy čerpat. Údaje o předložených, schválených, nasmlouvaných a proplacených projektech. Problematika správného stanovení priorit. Závěry a poučení do budoucna. Doplněno hypotetickým příkladem (časový harmonogram měkkých versus tvrdých projektů). 2 grafy, 2 tab., 1 vlož. box.

Peter Rieger

Globalisierung erfordert mehr Binnenmarkt und mehr Europa : Europa hat gute Chancen im globalen Wettbewerb, muss dafür aber die nötigen Voraussetzungen schaffen

Globalizace vyžaduje více společného trhu a více Evropy : Evropa má dobré vyhlídky v globální konkurenci, musí pro to ale vytvořit nezbytné předpoklady

Report, 2006, Nr. 1, S. 14-15

V souvislosti s diskusí o uvolnění trhu služeb v Evropské unii se ukázalo, že vnitřní trh EU zůstává i nadále neúplným a při prosazování na trhu jiné členské země je třeba překonávat množství místních a národních předpisů. Snaha o další rozvíjení jednotného evropského trhu ovšem nesmí spočívat jen na deregulaci, ale i na posilování společné hospodářské politiky. Důležité je zejména investování do vzdělání, výzkumu a vývoje. Rubrika: Themen : Europäische Union

Běla Plechanovová

Je rozhodovací procedura v Radě Evropské unie spravedlivá? : principy zastoupení a důsledky změn rozhodovací procedury navrhané ústavní smlouvou

Mezinárodní vztahy, 2006, roč. 41, č. 1, s. 5-22

Cílem stati je upozornit na důsledky změny rozhodovací procedury v Radě, která je navrhována v ústavní smlouvě, pro principy zastoupení v této klíčové rozhodovací instituci EU. Podrobně o problematice váženého hlasování. 8 tab., 3 grafy. - Angl. abstrakt - Lit.

Adéla Kadlecová

Směřuje Evropská unie k modelu flexibilního uspořádání? : analýza vývoje a současného postavení principu flexibility v procesu evropské integrace se zvláštním zřetelem k mechanismu bližší, respektive zesílené spolupráce

Mezinárodní vztahy, 2006, roč. 41, č. 1, s. 23-43

Vymezení klíčových pojmů (integrace, flexibility, diferenciacce). Klasifikace modelů flexibility. Stručný chronologický přehled teoretické reflexe uplatnění principu flexibility v procesu evropské

integrace. Vývoj mechanismu užší/zesílené spolupráce. 2 tab. Výňatek z diplomové práce - Angl. abstrakt - Lit.

Jitka Kapitánová, Zdeněk Kapitán

Stručný průvodce Evropskou unií a jejím právem. Díl 3., Cesta k současnému stavu evropské integrace [3. část]

Účetnictví, 2006, č. 3, s. 72-77

Tato část seriálu se zabývá vznikem a vývojem měnové unie (koordinace měnových politik, první návrhy na vytvoření měnové unie, Evropský měnový systém, bezhotovostní euro v l. 1999-2001, Evropský měnový systém II). Stručně ke vstupu ČR do měnové unie.

Eva Cihelková, Pavel Hnát

Subregionalism within the EU with special regard to the groupings of which the Czech Republic is a member

Druhotná regionální uskupení v rámci EU se speciálním zaměřením na uskupení, jichž je Česká republika členem

Prague economic papers, March 2006, Vol. 15, No. 1, p. 50-62

Příspěvek rozebírá důsledky tzv. nového regionalismu, třetí vlny regionalismu, subregionalismu (složitě vlny regionálních uskupení, ve kterých je jedno uskupení zcela nebo z větší části součástí jiného regionálního uskupení). Klasifikuje tato uskupení podle různých kritérií (institucionálního, geografického, podle míry integrace). Dále zkoumá subregionalismus v Evropské unii (Benelux, Visegrádské země aj.), vztah EU k těmto uskupením a účast ČR v subregionální kooperaci. Pozn. - Angl. res. - Lit. Rubrika: Articles [PEP]

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

Robert Weimar, Klaus-Peter Grote

Aktuelle Rechtsfragen um die Schutzgebühr

Aktuální právní otázky ohledně ochranného poplatku

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 11, S. 600-603

Ochranný poplatek v Německu (uplatňuje se v případě nabídky prostřednictvím katalogů, učebních materiálů, ale i v rámci nabídky nejen CD či videokazet, ale třeba i závodních koní nebo luxusních aut; poplatek může být zcela minimální - symbolický, nebo dosahuje řádově až stovek či tisíců eur). Pojem a použití ochranného poplatku. Poplatek z hospodářského hlediska, poskytnutí výrobku za ochranný poplatek (kupní smlouva nebo smíšené darování). Problematika výkladu pojmu ochranný poplatek. Ochranný poplatek v kontextu nového práva o hospodářské soutěži. - Odkazy. Rubrika: Wirtschaftsrecht [B]

Desmond Lachman

Captain Rato and the Titanic : the growing irrelevance of the International Monetary Fund

Kapitán Rato a Titanic : rostoucí bezvýznamnost IMF

The International economy, Winter 2006, Vol. 20, No. 1, p. 38-39, 64

Hodnocení Mezinárodního měnového fondu a jeho současného vedení. Fot.

Benoît Mercereau

FDI flows to Asia: did the dragon crowd out the tigers?

Přiliv zahraničních přímých investic do Asie: vytlačil drak tygry?

IMF Survey, 2006, vol. 35, no. 6, p. 94

K vývoji přílivu zahraničních přímých investic do Číny a ostatních asijských zemí. Příspěvek čerpá z autorovy studie. Graf. Odkaz. Rubrika: Research

Martin Wolf

Ein Fonds für alle Fälle

Fond pro všechny případy

Auszüge aus Presseartikeln, 1. März 2006, Nr. 10, S. 15

Autor se zamýšlí nad současnou i budoucí rolí Mezinárodního měnového fondu, zejména v souvislosti s referátem guvernéra britské centrální banky Mervyna Kinga k tomuto tématu. Uvádí důvody, proč by měl MMF dále fungovat i ve změněných podmínkách světové ekonomiky, a zvažuje, jaké reformní kroky by měl v tomto směru podstoupit. - Překlad viz Informace odborné knihovny MF č. 5/2006. -- Převzato z Financial Times Deutschland, Hamburg, z 23.2.2006.

G. N. Mal'cev, I. G. Mal'ceva

Inostrannyye investicii v nefinansovom, bankovskom i finansovom sektorach rossijskoj ekonomiki

Zahraněční investice v nefinančním, bankovním a finančním sektoru ruské ekonomiky

EKO, 2006, no. 3, s. 66-83

Podrobná analýza přílivu zahraničních investic do uvedených odvětví ruské ekonomiky v letech 2002-2005. 5 tab. Odkazy, vysvětl.

Petr Zahradník

Japonští investoři a Česká republika

Mezinárodní politika, 2006, roč. 30, č. 3, s. 18-19

Vývoj vstupu japonských přímých investorů do České republiky po roce 1990. Významná úloha investičních pobídek, sektorová orientace japonských investorů. 1 tab.

Rodrigo de Rato

MMF bude státům více radit : budoucí role Mezinárodního měnového fondu

Hospodářské noviny, 25.4.2006, roč. 50, č. 81, s. 24

Stručný příspěvek výkonného ředitele MMF se věnuje úloze Mezinárodního měnového fondu při zajištění stability globální ekonomiky a také jeho reformě. - Převzato z The New York Times Syndicate.

Still waiting for the big one : current-account deficits

Na velký teprve čekáme : schodky běžného účtu

The Economist, April 8th 2006, vol. 379, no. 8472, p. 17

Některé malé ekonomiky, jako Island, Nový Zéland, Maďarsko či Turecko v poslední době zaznamenaly pokles kurzu svých měn, který souvisí s velkým schodkem běžného účtu platební bilance. Tento vývoj může být varováním pro větší ekonomiky s podobnými příznaky, v neposlední řadě pro USA. Dolar je stále ještě podporován velkými nákupy dolarových rezervních aktiv ze strany Číny a zemí produkujících ropu, otázkou však je, na jak dlouho. Diagr. Rubrika: Leaders

Martin Wolf

Why Washington and Beijing need strong global institutions

Proč Washington a Peking potřebují silné globální instituce

Financial Times, 19.4.2006, no. 36051, p. 13

Otázka spolupráce Číny a USA, kterou mohou podpořit mezinárodní instituce. Schodek běžného účtu, kurzová politika, protekcionistická opatření. Hospodářsko-politické důvody pro mnohostranné řešení. Grafy, diagr. Odkazy.

Eugeniusz Najlepszy

Niestabilność bilansu obrotów bieżących w krajach Europy Środkowo-Wschodniej

Nestabilita platební bilance v zemích střední a východní Evropy

Ekonomista, 2006, nr 1, s. 9-26

Rozvinuté ekonomiky v EU jsou obecně charakterizovány relativně nízkým a bezpečným deficitem běžných účtů, zatímco země východní a střední Evropy nejsou schopny se vypořádat s relativně vysokým deficitem běžných účtů. Autor dokazuje, že tržní mechanismy stabilizace platební rovnováhy

nefungují v zemích s transformující se ekonomikou přiměřeně. Pomoc k nápravě lze hledat v aktivní vládní politice, která by periodicky zaváděla opravná opatření. Úspěch intervenční politiky v oblasti zabezpečení dlouhodobé rovnováhy platební bilance a hospodářského růstu závisí na možnosti správně určit cíle této politiky, tj. vytyčit povolené hranice deficitu ve střednědobých termínech. 4 grafy. - Angl. a rus. res. - Bibliogr. Rubrika: Artykuły

Podnik a podnikání

Vladimír Pulchart

Enterprise risk management

Finanční management, 2006, roč. 3, č. 1, s. 50-53

Integrované řízení firemních rizik, ERM. Informativní prezentace dvou využívaných standardů: the turnbull framework (systém tří vzájemně propojených a vzájemně se podporujících funkcí) a COSO ERM (standard pro naplnění regulatorních požadavků interních kontrol, risk managementu a vykazovacích požadavků). Tab., schéma.

Jens Kengelbach, Alexander Roos

Eroze akciových společností se státní účastí

Finanční management, 2006, roč. 3, č. 2, s. 43-45

Změny prostředí corporate governance v Německu (je označováno jako Deutschland AG - Akciová společnost Německo). Sbližování s anglosaským systémem; relevantní zákony a úpravy. Nárůst počtu podniků typu asset management. Společenské a daňové reformy a jejich vliv na křížové vlastnictví, nová struktura vlastnictví, finanční ústavy se spoluúčastí státu, snížení vlivu státu v pozici akcionáře (trend ústupu státu z akciových společností). - Přeloženo z M&A, 2006, č. 1.

Timothy Lyman

How to regulate microfinance

Jak regulovat mikrofinancování

The Financial regulator, March 2006, vol. 10, no. 4, p. 47-52

Mikrofinancování jako pomoc drobným podnikatelům v rozvojových zemích, otázka jeho regulace. 2 vlož. boxy.

Robert Anderson and Christopher Condon

New promise of the old east

Nový příslib starého východu

Financial Times, 11.4.2006, no. 36045, p. 10

Po patnácti letech zaměřených na pronikání na trhy Evropské unie začínají polské, české a maďarské podniky hledat investiční příležitosti na rostoucích trzích střední a východní Evropy. V článku se rozebírají příčiny tohoto zájmu a také výhody, které středoevropské firmy mají před svými soupeři ze západu.

Stanislav Svoboda

Vybrané problémy vnitropodnikového řízení

Účetnictví, 2006, č. 3, s. 58-65

Pojetí vnitropodnikového řízení a jeho základní znaky. Pravidla, postupy, metody a techniky vnitropodnikového řízení. Vnitropodnikové ceny a jejich funkce. Pokus o vymezení prostoru a funkcí vnitropodnikového účetnictví.

Tobias Moerschen

Der Wal-Mart-Effekt oder: Kleine Preise, große Wirkung

Wal-Mart efekt čili: nízké ceny, velký vliv

Handelsblatt, 27.3.2006, Nr. 61, S. 11

Wal-Mart se rozrostl natolik, že už má svou nezpochybnitelnou roli v americké makroekonomice. - Překlad viz Informace odborné knihovny MF č. 5/2006. Rubrika: Wirtschaft und Politik [HB] : Wissenschaft & Debatte

Pojišťovnictví. Sociální péče

Jana Galajdová

Aktuálně otázky důchodového systému Slovenskej republiky

Mezinárodní a srovnávací právní revue, 2005, roč. 5, č. 14, s. 180-188

Autorka se zabývá aktuálními otázkami důchodového systému na Slovensku, kde od 1.1.2005 vstoupil v platnost třípilířový systém důchodového zabezpečení. Popisuje roli a praktické fungování jednotlivých pilířů a porovnává je s tradičním důchodovým systémem fungujícím prostřednictvím Sociální pojišťovny. Pozornost věnuje též harmonizaci důchodového systému v rámci Evropské unie. Pozn. - Lit. Rubrika: Finanční právo v souvislostech potřeb národního státu a harmonizace práva EU

Peter Thelen, Axel Schrunner

Breite Front gegen weniger Kindergeld

Značný odpor proti nižším přídávům na děti

Handelsblatt, 21.3.2006, Nr. 59, S. 4

Kritika snahy německého ministra financí snížit přídávky na děti (o 4-6 EUR měsíčně), a tak zčásti "přispět" cca jednou miliardou na bezplatné školky. Přehled příspěvků státu na dítě (přídávky do 18 let automaticky, déle v případě studia - a pokud potomek nemá vlastní příjem vyšší než 7 680 EUR, nezdanitelná částka na dítě). Rubrika: Wirtschaft und Politik [HB]

Anke Henrich

Darf's etwas mehr sein?

Může to být o něco víc?

WirtschaftsWoche, 2006, Nr. 11, S. 216, 218

Soukromé zdravotní připojištění v Německu. Úhrady výkonů zákonného pojištění, spoluúčast pacienta (zubní lékař, oční lékař, léčitel). Nabídkové balíčky v rámci soukromého nemocenského připojištění podle typologie pacientů. Tab. Rubrika: Geld + Börse : Zusatzversicherung

Charles Murray

Dejme každému Američanovi 10 tisíc dolarů

Hospodářské noviny, 11.4.2006, roč. 50, č. 72, s. 11

Autor patří k osobnostem, které dominují americké debatě o sociální politice. V tomto příspěvku se nejprve zabývá neudržitelností sociálního státu, tak jak ho známe, a obviňuje Kongres z neochoty podniknout kroky ke změnám. V dalším textu nabízí svůj vlastní způsob, kterému říká "plán", a který spočívá ve vyplacení roční dávky 10 000 dolarů všem americkým občanům (kteří dosáhnou věku 21 let a nejsou ve vězení, přičemž z této dávky musí být 3000 dolarů ročně použito na zdravotní péči). Dále k výhodám tohoto plánu z různých hledisek. Fot. - Převzato z The Wall Street Journal Europe.

Tim Weber

Ergebnisse der Statistiken über die Grundsicherung im Alter und bei Erwerbsminderung 2004

Výsledky statistik o základním zabezpečení ve stáří a při snížení výdělku 2004

Wirtschaft und Statistik, 2006, Nr. 2, S. 160-165

Spolkový statistický úřad v Německu provedl koncem roku 2004 šetření o příjemcích základního zabezpečení pro staré osoby a osoby se sníženým výdělkem, na které se vztahují ustanovení příslušného zákona, platného od 1.1.2003 (Gesetz über eine bedarfsorientierte Grundsicherung im

Alter und bei Erwerbsminderung - GSiG - zákon o základním, z potřeby vycházejícím zabezpečení starých osob a osob se sníženým výdělkem) a o výdajích na tyto dávky. Uvedený příspěvek představuje shrnutí nejdůležitějších výsledků provedeného šetření a odhaduje budoucí vývoj počtu příjemců. Koncem roku 2004 pobíralo tyto dávky v Německu celkem 526 000 osob. 2 tab., 5 diagr. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Textteil : Sozialeistungen

Bernd Raffelhüschen ; [rozhovor vedl] Christian Ramthun

"Große Versuchung"

"Velké pokušení"

WirtschaftsWoche, 2006, Nr. 12, S. 36-37

Kritické hodnocení koncepce reformy zdravotnictví v Německu. (Komponenty) financování nemocenských pokladen; třípilířový model. Pro příspěvek zaměstnavatele by už dále neplatila vyměřovací hranice (příspěvek by činil 6,0-6,5 hrubé mzdy), výši příspěvku zaměstnanců by ovlivňovaly i příjmy z nájmu a úroků, zaveden by navíc měl být měsíční paušál pro jednotlivce ve výši 10 či více EUR. Návrh autora vyčlenit zubní péči z katalogu výkonů nemocenského pojištění, zavést spoluúcast jako instrument k posílení transparentnosti a docílení efektu úspor. K tématu také HB, 31.3./1./2.4.2006, Nr. 65, S. 3. Rubrika: Politik + Weltwirtschaft

O. V. Chmyz

Modernizacija finansovogo rynku i pensionnaja reforma

Modernizace finančního trhu a penzijní reforma

Finansy, 2006, no. 1, s. 55-58

Reformy penzijních systémů v postkomunistických zemích, systém důchodového zabezpečení v Rusku, financování penzí ve vyspělých zemích.

Martin Jaroš

Nenápadná zmena v odvodoch

Trend, 2006, č. 11, s. 20-21

Změny v úrazovém pojištění SR od roku 2007; povinné úrazové odvody hrazené zaměstnavatelem se budou odvíjet od rizikovosti povolání. V tabulkách nové odvody, odvodové slevy a přírážky. 3 tab.

Franz-Josef Kolvenbach, Doreen Taubmann

Neue Statistiken zur Kindertagesbetreuung

Nové statistiky o opatrování dětí v denních zařízeních

Wirtschaft und Statistik, 2006, Nr. 2, S. 166-171

K 1. říjnu 2005 vstoupil v Německu v platnost zákon o dalším rozvoji pomoci pro děti a mládež (Gesetz zur weiteren Entwicklung der Kinder- und Jugendhilfe - KICK), obsahující četná doplnění o statistikách sociální pomoci pro děti a mládež. Od roku 2006 se zjišťují též údaje o dětech v zařízeních pro denní péči (jesle, školky, družiny), pokud jsou podporovány z veřejných rozpočtů. Uvedený příspěvek podává přehled prvních výsledků těchto statistik. 3 přehledy. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Textteil : Sozialeistungen

Ruth Reichstein

Notoperation in Amsterdam

Záchranná operace v Amsterodamu

Handelsblatt, 12.4.2006, Nr. 73, S. 14

Systém nizozemského zdravotnictví po reformě; výrazná spoluúcast či připojištění na zubní péči, transformace rozpuštěných ziekenfonds (nemocenské pokladny) do soukromých podniků. Příspěvek na zdravotnictví ve výši 6,5 % platu, k tomu každý občan zaplatí paušální příspěvek (bez ohledu na výši příjmu). Uplatnění principu konkurence v připojištění. Cílené smlouvy mezi nemocnicemi a pojišťovnami na určité druhy operací. Negativní stránky reformy. Rubrika: Report [HB]

Jan Příb

Parametry sociálního pojištění v roce 2006

Právo pro podnikání a zaměstnání, 2006, roč. 14, č. 3, s. 16-21

Stanovení nových parametrů sociálního pojištění (nařízení vlády č. 414/2005 Sb.). Účast osob samostatně výdělečně činných na důchodovém pojištění v roce 2006. Pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. Výpočet dávek nemocenského pojištění.

Marie Karfíková

Právní úprava státního dozoru v pojišťovnictví

Mezinárodní a srovnávací právní revue, 2005, roč. 5, č. 14, s. 170-179

Autorka přehledně seznamuje s právní úpravou státního dozoru v pojišťovnictví. Nejprve představuje důležité právní předpisy, které zásadním způsobem změnilы pojišťovnictví a jeho právní úpravu v průběhu roku 2004 a od 1.1.2005. Dále se zaměřuje na státní dozor v pojišťovnictví (jeho vývoj, aktuální právní úpravu, změny v oblasti kontrolní činnosti státního dozoru). Pozornost věnuje i koncepci integrace dozoru nad finančním trhem schválené vládou ČR dne 12. května 2005. Pozn. - Lit. Rubrika: Finanční právo v souvislostech potřeb národního státu a harmonizace práva EU

Petr Žaluda

Reforma reforem : důchody

Euro, 2006, č. 14, s. 62-63

Autor seznamuje se situací na trhu starobního důchodového spoření na Slovensku rok po zahájení radikální důchodové reformy. Představuje hlavní důchodové správcovské společnosti a jejich snahy o rozšíření portfolia svých klientů, zvažuje zájem klientů o zapojení do tzv. druhého pilíře a porovnává situaci se systémem dobrovolného připojištění na stáří prostřednictvím penzijních fondů v ČR. 1 diagr. Rubrika: Hyde park

Anke Henrich

Selbst entscheiden

Rozhodnout se musí každý sám

WirtschaftsWoche, 2006, Nr. 10, S. 160-164, 166

Zákonné a soukromé nemocenské pojištění v Německu (cca 90 % občanů platí zákonné nemocenské pojištění, hranicí pro přechod k soukromému pojištění je měsíční hrubý plat cca 3990 EUR). Podmínky a doporučení v případě přechodu na soukromé pojištění, rekapitulace k efektu změny v pojištění. 4 grafy. Rubrika: Geld + Börse : Krankenversicherung

připravili Tomáš Rozsypal, Robert Wadura, Lucie Máčová

Sociální zabezpečení v rámci Evropské unie : praktická pomůcka pro zaměstnance, zaměstnavatele, turisty

Ekonom, 2006, roč. 50, č. 12, střed. příl. (8 s.)

Soubor příspěvků věnovaných změnám v oblasti sociálního zabezpečení a zdravotní péče po vstupu ČR do Evropské unie. Práce a volný pohyb občanů v zemích Unie, práce v cizině a otázky nároku na české dávky v nezaměstnanosti, nová pravidla EU v oblasti sociálního zabezpečení migrujících osob, důchodové pojištění, rodinné dávky. Tab.

Lenka Jandová

Systémy sociálního zabezpečení v EU. 2. část, Německo

Národní pojištění, 2006, roč. 37, č. 3, s. 11-14

Financování systému, zdravotní pojištění, pojištění pro případ péče, důchodové pojištění, typy důchodů, úrazové pojištění, pojištění pro případ nezaměstnanosti. Doplněno příkladem a dvěma přehledy (nositelé sociálního zabezpečení, příspěvky zaměstnance a zaměstnavatele na sociální zabezpečení). 2 tab.

Petr Gola

Výše státní penze ve světě

Právo pro podnikání a zaměstnání, 2006, roč. 14, č. 3, s. 22-24

K výši státních penzí v členských zemích OECD. Podmínky pro přiznání státního důchodu, minimální důchodová dávka, situace v ČR v porovnání se světem, evropské důchodové systémy a problém stárnutí populace, ukazatel penzijního bohatství. Doplněno přehlednou tabulkou a četnými číselnými údaji v textu.

Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství

(red)

Budoucí obsah pojmu "sociální bydlení" : (ve vztahu k možné snížené sazbě daně z přidané hodnoty od roku 2008)

Sondy, 2006, roč. 16, č. 12, střed. příl. (s. III)

Sociální bydlení v ČR s aplikací snížené sazby DPH (tři okruhy bydlení), připravovaná novela zákona o DPH. Rubrika: Bydlení pro každého

Martin Wolf

Dangers of great housing market delusion

Nebezpečí velkého preludu v podobě bytového trhu

Financial Times, 17.4.2006, no. 36049, p. 4

Ke vztahu mezi cenami nemovitostí a bohatstvím zemí. Viz i další články na téže straně přinášející informace o bytovém trhu některých vyspělých zemí. Připojena je i tabulka cen bydlení ve vybraných velkoměstech.

Dana Čápová

Dostupnost bydlení

Stavitel, 2006, roč. 14, č. 3, s. 44

Trh s byty v ČR, stav (prodejních cen) neodpovídá kupní síle obyvatelstva - proto je větší nabídka než poptávka (příklady). Demografický vývoj a trendy (budoucí potřeby bydlení). Kupní síla a hypoteční úvěry. Graf. Rubrika: Průvodce stavebním trhem

Václav Beneš

Kauce a výpověď bez soudu

Ekonom, 2006, roč. 50, č. 14, s. 42-43

K novele občanského zákoníku, která podstatně mění režim nájmu a podnájmu bytů. Podrobněji k zákonné regulaci kauce, k ukončení obnovování nájmu bytů na dobu určitou, k nahlášení spolubydlících, k novému režimu výpovědi z nájmu apod.

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

Dietrich Creutzburg

Arbeitsrecht benachteiligt Ältere

Pracovní právo znevýhodňuje starší občany

Handelsblatt, 12.4.2006, Nr. 72, S. 5

Plánované zvýšení důchodového věku na 67 let v Německu zdůrazňuje stinné stránky zdejšího trhu práce, protože snad nikde jinde v Evropě nemají starší lidé takový problém najít práci (věková skupina 55-64 let vykazuje zaměstnanost pouze 42 procent). Podle provedeného šetření mezi manažery představují hlavní překážku především vyšší náklady vázané na starší zaměstnance a ochrana před výpovědí, argument nižší výkonnosti je spíše druhořadý. Návrhy politiků na podporu zaměstnanosti

starších občanů, avizo "iniciativy 50 plus", názory manažerů na zapojení podpůrných programů a na předčasný důchod. 3 grafy. Rubrika: Wirtschaft und Politik [HB]

Konrad Handschuch, Christian Ramthun

Besser als Balalaika

Je to lepší, než jít po žebrotě

WirtschaftsWoche, 2006, Nr. 12, S. 24-28

Participace zaměstnanců na podniku v Německu. Formy spoluúčasti zaměstnanců, podmínky dle zákona o dani z příjmů (§ 19), výše spoluúčasti na základě tarifní smlouvy. K otázce daňové podpory spoluúčasti (v souvislosti s plánovanou reformou podnikových daní). K důvodům odmítavého stanoviska podniku vůči spoluúčasti zaměstnance. Tab. Rubrika: Politik + Weltwirtschaft : Mitarbeiterbeteiligung

Anton L. Flossmann, Winfried Pohlmeier

Causal returns to education: a survey on empirical evidence for Germany

Výnosy spojené se vzděláním: přehled empirických důkazů za Německo

Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik, Januar 2006, Bd. 226, Heft 1, S. 6-23

Příspěvek představuje selektivní výběr aktuálních studií zabývajících se příčinnou souvislostí mezi vzděláním a vyšší výdělkem v Německu. Vysvětluje rozdíly v použité metodologii a z toho vyplývající rozdíly v interpretaci výsledků empirických nálezů. Dále zpracovává tradiční model zkoumání výnosů lidského kapitálu (Becker - Mincer) a zvažuje i další dopady vzdělání na výděly, včetně otázky rizika, kvality vzdělání, nadměrného vzdělání aj. 4 tab., vzorce. Pozn. - Angl. res. - Lit. Rubrika: Abhandlungen/Original papers

Nikolai Stähler

Employment protection: its effects on different skill groups and on the incentive to become skilled

Ochrana zaměstnanosti: její dopady na zaměstnance podle úrovně kvalifikace a na snahu o zvyšování kvalifikace

Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik, Januar 2006, Bd. 226, Heft 1, S. 41-54

Článek rozebírá souvislost mezi ochranou pracovního trhu a snahou o získání vyšší kvalifikace podmiňující zaměstnání na vyšší platové úrovni. Popisuje základní strukturu modelu se dvěma úrovněmi vzdělání, ve kterých se pracovníci rozhodují ex ante o své odborné kvalifikaci. Pomocí modelu dále zkoumá dopady změn ochrany trhu práce na vývoj zaměstnanosti a kvalifikace. 1 tab., 2 grafy, příloha. Pozn. - Angl. res. - Lit. Rubrika: Abhandlungen/Original papers

A guide to womenomics : women and the world economy

Hospodářský význam žen : ženy a světová ekonomika

The Economist, April 15th 2006, vol. 379, no. 8473, p. 73-74

O rostoucím podílu žen ve světové ekonomice. Možnosti většího využití ženské pracovní síly. Ženy nejen jako pracovnice, ale i spotřebitelky, podnikatelky, manažerky a investorky. Podíl žen na tvorbě HDP - oficiální údaje a neoficiální odhady, zahrnující i práci v domácnosti. Grafy, diagr. Rubrika: Finance and economics

dc

Hartz IV wird noch teurer : neuer Streit um Mängel von Hartz IV

Hartz IV se ještě prodraží : nový spor o nedostacích Hartz IV

Handelsblatt, 5.4.2006, Nr. 68, S. 1, 5

Dopady reformy trhu práce Hartz IV v Německu, podpora v nezaměstnanosti II. Rostoucí počet dlouhodobě nezaměstnaných znamená velkou zátěž nejen pro stát, ale především pro obce; stát hradí podporu v nezaměstnanosti, o náklady na bydlení se dělí stát (29,1 %) a obce (70,9 %). Německý svaz měst nyní požaduje optimalizační zákon, který by zlepšil činnost zprostředkovatelů práce na úrovni obcí i Spolkové agentury práce. Stále větší část obyvatelstva je závislá na sociální podpoře, očekává se např., že náklady na bydlení (příspěvek na nájemné, resp. jeho úhrada) se proti roku 2005 zvýší o 2-3 mld. EUR. K tématu také HB, 18.4.2006, Nr. 75, S. 8. Rubrika: Wirtschaft und Politik [HB]

Greg Barron, Felix Várday

The internal job market of the IMF's economist program

Interní trh práce v programu pro ekonomy Mezinárodního měnového fondu

IMF staff papers, 2005, Vol. 52, No. 3, p. 410-429

Příspěvek seznamuje s interním personálním programem pro mladé ekonomy, absolventy škol, po jejich nástupu do Mezinárodního měnového fondu. Jde o dvouletý program zahrnující práci ve dvou různých sekcích MMF, po jehož absolvování jsou mladí ekonomové připraveni na stabilní pracovní kariéru. 1 tab., 3 schémata, přílohy. Pozn. - Angl. res. - Lit.

Bert Losse

Kastor und Pollux

Kastor a Polux

WirtschaftsWoche, 2006, Nr. 11, S. 46, 48-49

Úloha finanční správy a celníků v Německu při potírání práce na černo, postup při akcích pátračů, počet nasazených pracovníků finanční policie v razířích. Boj s podvody v oblasti DPH. Úřad FKS (Finanzkontrolle Schwarzarbeit), rozpočet úřadu, efektivita práce FKS, zákon k potírání práce na černo. 3 grafy. Rubrika: Politik + Weltwirtschaft : Schwarzarbeit

Ladislav Jouza

Novela č. 73/2006 Sb. : ochrana mzdových nároků zaměstnance

Práce a mzda, 2006, roč. 54, č. 4, s. 2-14

Obsáhlý komentář k významné novele zákona č. 118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele (s účinností od 1. dubna 2006). Krátce k úpravě podle práva EU, dále o působení zákona v praxi. Podrobně o návrhu na prohlášení konkursu, o problematice nevyplacených mzdových nároků, o zavedení pojmu "nadanárodní zaměstnavatel", o limitu na mzdu, o postupu zaměstnance při uplatňování mzdových nároků, o důkazech o nevyplacené mzdě, o vztahu zaměstnavatele a úřadu práce apod. Doplněno vzory smluv a podání podle zákona na ochranu zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a několika příklady.

Jiří Stýblo

Personální aspekty posuzování konkurenceschopnosti firem

Práce a mzda, 2006, roč. 54, č. 4, s. 46-56

Metody vyhodnocování personálu (vyhodnocování klíčových faktorů, metoda profilování pracovních míst, metoda charakteristik, určení druhu úkolů, metoda stanovení množství úkolů, sebehodnocení a sebehodnocení, metoda multipozorování apod.). Personální controlling. Tab., schémata.

Wadim Strielkowski, Cathal O'Donoghue

Ready to go? EU enlargement and migration potential: lessons for the Czech Republic in the context of Irish migration experience

Připraveni na cestu? Rozšíření EU a migrační potenciál: poučení pro Českou republiku v kontextu irské migrační zkušenosti

Prague economic papers, 2006, Vol. 15, No. 1, p. 14-28

Příspěvek dokazuje, že rozhodující roli pro migraci a mobilitu na trhu práce hrají ekonomické faktory, nikoli rozšíření EU. Dále ukazuje, že možnost a velikost migrace výrazně závisí na migračním potenciálu dané země. Testování je založeno na zkušenostech dvou zemí - Irsko jako představitel klasické "emigrantské" země v 70. a 80. letech minulého století, nyní patřící mezi "staré" členské země EU, a České republiky. 5 tab., vzorce. Pozn. - Angl. res. - Lit. Rubrika: Articles [PEP]

Gerhard Reinecke

Schutz des Arbeitnehmers im Betriebsrentenrecht: Informationspflichten des Arbeitgebers und Kontrolle von Versorgungsvereinbarungen

Ochrana zaměstnance zakotvená v právu podnikových důchodů: informační povinnost zaměstnavatele a kontrola dohod o zabezpečení

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 10, S. 555-563

Podnikové důchody v Německu a ochrana zaměstnance. Informační povinnost zaměstnavatele (na základě zákona o podnikovém důchodu, zákona o pojistné smlouvě a zákona o pojistném dozoru). Informační povinnost v případě skončení pracovního poměru. Všeobecné zásady v případě zabezpečení financovaného zaměstnancem. K obsahu kontrol. Podnikové zabezpečení v rámci modelu "cafeteria". - Odkazy. Rubrika: Arbeitsrecht

Josef Koubek

Vysokou nezaměstnanost zavinila ODS

Hospodářské noviny, 25.4.2006, roč. 50, č. 81, s. 11

Profesor na katedře personalistiky VŠE v Praze analyzuje vývoj nezaměstnanosti v ČR v posledních letech. Reaguje na účelové argumenty politiků v předvolebních debatách a pokouší se zmapovat skutečné příčiny zvýšené nezaměstnanosti od konce 90. let do současné doby. Podrobněji o demografických příčinách růstu nezaměstnanosti, o odkládání některých transformačních kroků a o umělém udržování nadměrné zaměstnanosti, o likvidaci obrovského množství pracovních míst v důsledku kuponové privatizace a o dalších vlivech na vývoj zaměstnanosti. Autor se domnívá, že úroveň nezaměstnanosti začne klesat již v letech 2007 či 2008, a to bez ohledu na to, kdo bude u moci. 2 grafy.

Marie Salačová

Zahraniční pracovní cesty

Právní rádce, 2006, roč. 14, č. 3, střed. příl. (9 s.)

Zahraniční pracovní cesty zaměstnanců (náhrada prokázaných jízdních výdajů a prokázaného výdaje za ubytování, stravné, krácení stravného, náhrada prokázaných nutných vedlejších výdajů, kapesné, náhrada výdajů k návštěvě rodiny). Zahraniční pracovní cesty podnikatelů. Zahraniční pracovní cesty společníků a statutárních orgánů a dalších orgánů právnických osob. Praktická příručka.

Roger Mörtvik et Roland Spant

L'égalité des sexes engendre-t-elle la croissance?

Vytváří rovnost pohlaví hospodářský růst?

Problemes économiques, 2006, no 2891, p. 46-48

Autoři předkládají hypotézu, že v zemích, kde převažují tradičnější rodinné struktury a v nichž je trh práce ovládan mužmi, je složitější uvést do souladu rodinný život a práci a míra porodnosti na to doplácí. Nabídka pracovní síly klesá v dlouhodobém výhledu a hospodářský růst se zpomaluje. Vycházejí ze své studie o 17 zemích a opírají se o dvě kritéria - podstatu morálky (mentality - více, či méně tradiční) a míru porodnosti. V méně pokrokových zemích (jako je např. Německo, Japonsko, Itálie a Španělsko), jejichž natalita je slabá, je pozorovatelné i hospodářské zpomalení ve srovnání s jinými (USA, Irskem, Norskem, Švédskem aj.). Pro většinu ekonomů je to víc problém produktivity než mentality. Ale autoři jsou toho názoru, že reforma trhu práce zahrnující větší rovnoprávnost mezi muži a ženami je hlavním předpokladem hospodářského růstu. Diagram.

Právo

Radim Boháč

Daňové a finanční právo

Daň a finance, 2006, roč. 14, č. 3, s. 6-10

Stručná charakteristika daňového a finančního práva, definice pojmů daň a finance, posouzení vzájemného vztahu daňového a finančního práva.

Adam Geršl

Development of formal and informal institutions in the Czech Republic and other new EU member states before their EU entry: did the EU pressure have impact?

Vývoj formálních a neformálních institucí v České republice a v dalších nových členských zemích EU před jejich přistoupením: měl tlak EU nějaké dopady?

Prague economic papers, March 2006, Vol. 15, No. 1, p. 78-90

Příspěvek srovnává kvalitu institucionálního rámce v České republice s dalšími novými členskými zeměmi EU a se zeměmi z původní "patnáctky", přičemž využívá databáze Světové banky. Dokládá, že tlak EU na reformu právního rámce v průběhu přípravných jednání nebyl dostatečný a nepodařilo se mu výrazným způsobem zlepšit podnikatelské prostředí. Mezi faktory, které bránily tomuto procesu, uvádí např. silné zájmové skupiny, neefektivní prosazování zákonů a korupci. 4 tab., 7 grafů. Pozn. - Angl. res. - Lit. Rubrika: Articles [PEP]

Barbara Dauner-Lieb, Bernd Linke

Digital gleich optional?

Digitální totěž, co volitelný?

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 14, S. 767-772

Podnikový rejstřík v Německu, zákon o elektronickém obchodním a družstevním registru, jakož i o podnikovém registru (EHUG). Podle návrhu zákona má být zrušena od 1.1.2007 oznamovací povinnost (informací obchodního rejstříku a povinných burzovních informací) v Bundesanzeigeru a v denících a nahrazena povinným zveřejněním hospodářsky relevantních údajů v elektronickém obchodním, družstevním, resp. partnerském rejstříku. Kritický pohled na důsledky zrušení ohlašovací povinnosti v tisku. Návrh zákona EHUG, realizace směrnice ES 2003/58/EG z 15.7.2003. Technické problémy provozu elektronického registru. Pochybnosti o zachování dostatečné kvality, aspekt hodnověrnosti internetu, push, resp. pull dluh (donosný, resp. odnosný dluh). Omezení náhledu do rejstříku. - Odkazy. Rubrika: Wirtschaftsrecht [B]

Aleš Pachmann

Korupce v České republice

Veřejná správa, 2006, roč. 17, č. 14, střed. příl. (12 s.)

Míra korupce v ČR. Index vnímání korupce Transparency International, povaha korupce. Typ a organizace korupce v ČR. Korupční síť v ČR. Korupční marketing. Zaměstnanecká kriminalita, trestná činnost v soukromém a veřejném sektoru. Indikátory korupčního prostředí (ve firmě). Korupce a občanská společnost, úloha médií. Korupce hnacím motorem ekonomiky. 4 grafy.

Konrad Handschuch

Mal vor, mal zurück

Krok vpřed, krok vzad

WirtschaftsWoche, 2006, Nr. 13, S. 46-47

Reforma federalismu bývá v Německu nazývána "matkou reforem" a politici si od ní mnoho slibují (reforma federální konstrukce státu představuje nejzásadnější změnu v ústavě od roku 1949, rozhodnout by o ní měl Spolkový sněm a Spolková rada začátkem léta). Rozpojení struktury státu a

zemí znemožní fungování politických blokad, které brání realizaci potřebných reforem na trhu práce atd. Merkelmeter. Grafy. Rubrika: Politik + Weltwirtschaft : Merkelmeter

V. Je. Čistova

Ob obespečenii pravovoj zaščity interesov gosudarstva v sfere intellektual'noj sobstvennosti
O zabezpečení právní ochrany zájmů státu v oblasti duševního vlastnictví

Finansy, 2006, no. 1, s. 10-15

Legislativa RF v oblasti duševního vlastnictví, různá schémata komercializace duševního vlastnictví v zahraničí, zejména v USA. Otázka oceňování - potřeba vytvoření informační příručky, která by sloužila jako vodítko při oceňování práv státu na výsledky vědeckotechnické činnosti. Vysvětl.

Přehled právních předpisů : (stav k 8. březnu 2006)

Praktický poradce v daňových otázkách, 2006, č. 7

Přehled právních předpisů, které souvisejí s daněmi a účetnictvím. Z dalších oblastí (např. sociální zabezpečení, obchodní a pracovní právo) jsou vybrány ty nejdůležitější. Daňové zákony, účetní předpisy, České účetní standardy, vyhlášky, nařízení vlády, D-pokyny MF apod. Rubrika: 1 - Aktuální a praktické informace, s. 1-10

Maximilian Steinbeis

SPD-Fraktion lehnt neues Urheberrecht ab

Frakce SPD odmítá nové autorské právo

Handelsblatt, 24./25./26.3.2006, Nr. 60, S. 8

Reforma autorského práva v Německu; zachována možnost kopírování pro osobní potřebu, trestné bude "prolomení" ochrany proti kopírování nastavené výrobcem. Mění se systém státem stanovených odvodů vázaných na přístroje: v budoucnu bude z přístrojů využívaných k soukromému kopírování povinně odvádět poplatek majitel práv (ve výši max. 5 % prodejní ceny). Vyškrtnutí bagatelní klauzule, která měla ochránit mladistvé před prokurátorem. Rubrika: Wirtschaft und Politik [HB]

Axel Postinett

"Staatlich gefördertes Raubkopieren"

"Státem podporované pirátské kopírování"

Handelsblatt, 23.3.2006, Nr. 59, S. 21

IT, resp. DRM (digital rights management) a autorské právo ve Francii; povinnost zveřejnění veškerých technik chránících před kopírováním. Apple, i-Pod, Oma (Open Mobile Alliance). MP3 vstupní branou pirátství. Rubrika: Unternehmen und Märkte

Bohumil Havel

Vyvlastnění, vytlačení akcionářů a ústavnost

Právní rozhledy, 2006, roč. 14, č. 6, s. 215-220

Úvaha na téma ústavnosti celého procesu vytlačení akcionářů. Podrobněji k povaze vyvlastnění (zákonnost procesu, existence veřejného/obecného zájmu, odškodnění). Přehled české úpravy vyvlastnění, aplikace popsaného na vytlačení akcionářů. Legitimita vytlačení akcionářů. K očekávanému stanovisku Ústavního soudu ČR.

Přehled judikatury Evropského soudního dvora v českých časopisech**Jurisprudence : časopis o evropské, české a slovenské judikatuře a evropském právu (EMP), 2006, roč. 15, č. 1**

Na adrese www.jurisprudence.cz jsou k dispozici plná znění judikátů v češtině nebo jednacím jazyce, které byly předmětem komentáře v příslušném čísle časopisu Jurisprudence.

Société financière et industrielle du Peloux : Bruselská úmluva : soudní příslušnost ve věcech pojistných smluv : ujednání o příslušnosti mezi pojistníkem a pojistitelem, kteří mají bydliště nebo sídlo ve stejném smluvním státě : dovolatelnost ustanovení o založení příslušnosti vůči pojištěnému, který toto ustanovení neschválil : pojištěný s bydlištěm nebo sídlem v jiném smluvním státě : předmětem věci je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě Protokolu ze dne 3. června 1971 o výkladu Úmluvy ze dne 27. září 1968 o soudní příslušnosti a výkonu rozhodnutí v občanských a obchodních věcech Soudním dvorem, podaná rozhodnutím Cour d'appel de Grenoble (Francie), rozhodnutím ze dne 20. února 2003, došlým Soudnímu dvoru dne 13. března 2003 : Société financière et industrielle du Peloux v. Axa Belgium a dalším
rozsudek ESD z 12.5.2005 C-112/03

K zákazu zneužití vnitřních (inside) informací, resp. k povinnosti mlčenlivosti člena orgánu akciové společnosti : předběžná otázka ve smyslu čl. 234 Smlouvy o založení ES : evropské právo kapitálového trhu : evropské právo společnosti : zákaz obchodování zasvěcených osob : ochrana vnitřních informací : směrnice č. 89/592/ES : směrnice č. 2003/6/ES : povinnost mlčenlivosti členů orgánů akciové společnosti : Knud Gronggaard, Allan Bang
rozsudek ESD z 22.11.2005 C-384/02

Smlouva o poskytování přepravních služeb a její chápání v rámci směrnice 97/7/ES : předmětem věci C-336/03 je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 234 ES, podaná rozhodnutím High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division (Spojené království) ze dne 21. července 2003, došlým Soudnímu dvoru dne 30. července 2003, v řízení easyCar (UK) Limited v. The Office of Fair Trading
rozsudek ESD z 10.3.2005 C-336/03

Výsady a imunity zaměstnanců Evropských společenství a jejich daňové zatížení podle práva ES : protokol o výsadách a imunitách Evropských společenství : služební řád úředníků : pracovní řád ostatních zaměstnanců : místní zaměstnanec přidělený k zastoupení Komise v Rakousku : daňový režim : předmětem věci C-288/04 je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 234 ES podaná rozhodnutím Unabhängiger Finanzsenat, Außenstelle Wien (Rakousko), ze dne 28. června 2004, došlým Soudnímu dvoru dne 6. července 2004, v řízení AB v. Finanzamt für den 6., 7. und 15. Bezirk
rozsudek ESD z 8.9.2005 C-288/04

Případ Tui Deutschland : rozsah náhrady škody při souborných službách pro zájezdy : směrnice č.90/314/EHS : souborné služby pro zájezdy a pobyty : náhrada imateriální újmy : Simone Leitner v. TUI Deutschland GmbH & Co.KG
rozsudek ESD z 12.3.2002 C-168/00

SEVIC Systems AG : svoboda usazování, články 43 a 48 SES : přeshraniční fúze : zamítnutí návrhu na zápis do vnitrostátního obchodního rejstříku
rozsudek ESD z 13.12.2005 C-411/03

Zkratky a vysvětlivky

ESD – Evropský soudní dvůr

SDES – Soudní dvůr Evropských společenství (oficiální název)

SD ESUO – Soudní dvůr Evropského společenství uhlí a oceli

Soud prvního stupně neboli Soud první instance (součást ESD)

Přehled judikatury českých soudů týkající se práva ES**Jurisprudence : časopis o evropské, české a slovenské judikatuře a evropském právu (EMP), 2006, roč. 15, č. 1**

Na adrese www.jurisprudence.cz jsou k dispozici plná znění judikátů v češtině nebo jednacím jazyce, které byly předmětem komentáře v příslušném čísle časopisu Jurisprudence

Přechodná ustanovení nařízení Brusel II (čl. 1347/2000) a pravomoc českého soudu v řízení o úpravě poměrů dětí pro dobu po rozvodu : nařízení Rady Evropy č. 1347/2000 : Sbíрка rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu R/26/1987, s.200n. : otázka aplikovatelnosti nařízení ES, zákona o mezinárodním právu soukromém a procesním nebo mezinárodní smlouvy : Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl jako soud odvolací v senátě složeném z předsedkyně JUDr. M. B. a soudkyň JUDr. J. H. a JUDr. V. Z. ve věci péče o nezletilé děti A. S., K. S. a Z. S., všechny zastoupené opatrovníkem Městským úřadem V., děti ing. P. S. bytem D., Rakouská republika, a D. S., bytem tamtéž, o návrhu otce na úpravu výchovy a výživy nezletilých dětí pro dobu před rozvodem i pro dobu po rozvodu manželství rodičů, o odvolání otce proti usnesení Okresního soudu v P. ze dne 13. 9. 2004 č.j. 3 Nc 112/2004-22

rozsudek KS v Českých Budějovicích z 21.10.2004

5Co 2341/2004-30

Zkratky a vysvětlivky

NS ČR – Nejvyšší soud ČR

NSS – Nejvyšší správní soud

ÚS ČR – Ústavní soud ČR

KS – Krajský soud

Statistika. Demografie. Sociologie

Jan Fischer ; [rozhovor vedl] Josef Michl

Atak statistického nebe

Euro, 2006, č. 15, s. 64-66

V rozhovoru s předsedou Českého statistického úřadu Janem Fischerem se probírá zejména otázka politického významu zveřejňování údajů o HDP a o dalších závažných statistických ukazatelích před volbami, o významu HDP pro zobrazení ekonomické výkonnosti země, o revidování údajů o HDP, o nezávislosti Českého statistického úřadu aj. Rubrika: Rozhovor [Euro]

Hermann-J. Gans-Raschke

Die Bedeutung der Dienstleistungsstatistik für die Berechnung der Wertschöpfung in den Volkswirtschaftlichen Gesamtrechnungen

Význam statistik služeb pro výpočet tvorby hodnot v souhrnných národohospodářských účtech

Wirtschaft und Statistik, 2006, Nr. 2, S. 145-150

Príspevek zvažuje význam integrace dat z oblasti služeb pro zlepšení výpočtů souhrnných národohospodářských účtů v Německu. Uvádí právní podklady pro sestavování statistik služeb v Německu a v EU, zvažuje otázky nezbytné harmonizace výsledků pro potřeby Evropského systému souhrnných národohospodářských účtů aj. 2 tab., 2 schémata. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Textteil : Volkswirtschaftliche Gesamtrechnungen

Gesetz über die Statistiken der öffentlichen Finanzen und des Personals im öffentlichen Dienst : vom 22. Februar 2006

Finanz- und Personalstatistikgesetz - FPStatG

Zákon o statistikách veřejných financí a zaměstnanců ve veřejné službě (Zákon o finanční a personální statistice - FPStatG)

Bundesgesetzblatt. Teil I, 6. März 2006, Jg. 2006, Nr. 10, S. 438-443

Znění novely zákona o statistikách veřejných financí a státních zaměstnanců v Německu (spolkových statistikách) z 22. února 2006. Jde o statistiky státních výdajů a příjmů, daňových příjmů, statistiky zadluženosti, personální statistiky, statistiky příjemců sociálního zabezpečení aj..

Leading us astray? : business-confidence surveys

Jsou zavádějící? : šetření podnikatelské důvěry

The Economist, April 8th 2006, vol. 379, no. 8472, p. 74-75

Na základě vývoje indexu německého výzkumného ústavu IFO hodnotícího "podnikatelské klima" se upozorňuje na to, že došlo k porušení vazby mezi důvěrou podnikové sféry a růstem HDP. Tento jev je pozorován i v jiných evropských zemích. Článek přináší několik vysvětlení tohoto jevu. Graf. Rubrika: Finance and economics

Jens Dechent

Zur Entwicklung eines Baukostenindex

K vývoji indexu stavebních nákladů

Wirtschaft und Statistik, 2006, Nr. 2, S. 172-181

Členské státy EU jsou povinny poskytovat Eurostatu řadu konjunkturálních údajů, včetně indexu stavebních nákladů. Uvedený příspěvek seznamuje s konceptem tohoto indexu pro Německo. Zaměřuje se na metodologické otázky a zásady při tvorbě koncepce indexu, na výběr a doplňování dat jak z úředních statistik, tak z externích databází, na postup výpočtů ukazatelů stavebních nákladů. Představuje též první výsledky indexu stavebních nákladů. 2 tab., 3 grafy. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Textteil : Preise

Účetnictví

(FM)

České účetnictví dává přednost formě před obsahem

Finanční management, 2006, roč. 3, č. 1, s. 20-22

Rozdíly (a důsledky) ve vykazování leasingu podle české účetní praxe a zahraničních standardů. Význam dodržení klasifikace leasingu podle Mezinárodních účetních standardů; pomocné klasifikační znaky. Odpisová politika pronajímaného majetku.

Georg Lanfermann

Einfluss französischer Unabhängigkeitsregeln auf deutsche Abschlussprüfer und Unternehmen Vliv francouzských pravidel o nezávislosti na německé auditory a podniky

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 14, S. 737-742

Profesní etika auditorů ve Francii. Nová pravidla nezávislosti pro auditory působí nejen na národní úrovni, ale projevuje se i jejich značný přeshraniční vliv na spektrum plnění německých auditorských společností a při zadávání neauditorských plnění v rámci německo-francouzského koncernu. Oddělení auditorských a neauditorských výkonů, související zákony. Definice propojení (Netzwerk = réseau) auditu a poradenství. Code de Commerce, Code de Déontologie. - Odkazy. Rubrika: Betriebswirtschaft [B]

Vladimír Hruška

IAS/IFRS - požadavky na zveřejňování. (8), IAS 36 - Snížení hodnoty aktiv

Účetnictví, 2006, č. 3, s. 16-19

IAS 36 z hlediska požadavků na zveřejňování. Cíle standardu, přehled požadovaných informací.

Christoph Spengel

IFRS als Ausgangspunkt der steuerlichen Gewinnermittlung in der Europäischen Union - Steuerbelastungskonsequenzen im Länder- und Branchenvergleich

IFRS výchozím bodem daňového zjišťování zisku v Evropské unii - porovnání důsledků daňového zatížení na země a odvětví

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 13, S. 681-687

Externí účetnictví v EU, a tedy i v Německu prochází změnou, pro daňové zjišťování zisků získávají standardy IFRS na významu ze dvou důvodů: jednak se pozvolna stávají světovým standardem externího účetnictví, a také Evropská komise je bere na zřetel ve svých harmonizačních snahách v oblasti (konsolidované) vyměřovací hranice u daně právnických osob. Vhodnost využití IFRS pro daňové zjištění zisku (cíle daňového zjištění zisku, přizpůsobení pravidel pro zjišťování zisku). Důsledky zjištění zisku podle standardu IFRS na daňové zatížení kapitálových společností v EU (metodické základy kvantifikace daňových účinků, změna daňového zatížení německých podniků v případě přechodu na zjištění zisku podle IFRS, mezinárodní porovnání daňového zatížení podle zemí a odvětví při použití národní metodiky, resp. IFRS metodiky zjišťování zisku). 7 tab. - Odkazy. Rubrika: Betriebswirtschaft [B]

Martin Děrgel

Novinky v účetních předpisech od 1. ledna 2006

Praktický poradce v daňových otázkách, 2006, č. 7

K novelizacím zákona o účetnictví a vyhlášky č. 500/2002 Sb., provádějící zákon o účetnictví pro podnikatele. Podrobněji k některým paragrafům vyhlášky, které se týkají reálného přecenění cenných papírů a derivátů, rezerv a kurzových rozdílů. Rubrika: 6 - Účetnictví, s. 1-5

Karlheinz Küting, Christian Koch

Öffentliche Zuwendungen im Jahresabschluss nach IFRS

Veřejné dotace v roční závěrečné podle standardu IFRS

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 11, S. 569-575

Promítnutí dotace v roční závěrečné dle IFRS, bilanční znázornění dotací dle IAS 20, IAS 41.34 a SIC 10. Oblast aplikace, vymezení pojmu. Znázornění: dotací v účtu zisků a ztrát, nepeněžních dotací, dotací s (podmíněnou) povinností zpětné platby. - Odkazy. Rubrika: Betriebswirtschaft [B]

Heike Langguth, Florian Brunschön

Segmentberichterstattung am deutschen Kapitalmarkt

Vykazování podle segmentů na německém kapitálovém trhu

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 12, S. 625-632

Aktuální výsledky šetření věnované způsobu a rozsahu, jakým se na německém kapitálovém trhu vykazují jednotlivé segmenty koncernu. Vymezení namátkové kontroly z věcného a časového pohledu, analýza segmentů, vykazování v primárním (širší rozsah zveřejnění) a sekundárním formátu, dobrovolné informace nad povinné minimum. Místo zveřejnění a formální podoba vykazování segmentů. 4 grafy, 6 tab. - Odkazy. Rubrika: Betriebswirtschaft [B]

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále

(výběr z obsahu)

č. 5/2006

Tvorba a využití rezerv. Archivace dokladů. Používání platební karty a její zaúčtování. Odložená daň - účtování a vykazování. IAS 8 - Účetní politiky, změny v účetních odhadech a chyby. Koncesované živnosti - povinnosti podnikatele (3.).

Účetní TIP

č. 9/2006

Přiznání k dani z příjmů PO za rok 2005. Daňové doklady pro účely DPH - 2. část. Finanční leasing stroje. Postřehy z daňové a účetní praxe - stravné a stravenky. Naturální bonus. Aktuality z legislativy - změny v platbě pojistného na zdravotní pojištění od 1.4.2006.

č. 10-11/2006

Cestovní náhrady společníků, jednatelů a členů statutárních orgánů. Postřehy z daňové a účetní praxe - Vnitropodnikové účetní směrnice. Zákon o daních z příjmů v roce 2006. Zamezení dvojího zdanění - Belgie.

Veřejná správa

Petr Havlan

K poslední novele zákona o majetku státu

Daňová a hospodářská kartotéka, 2006, roč. 14, č. 6, s. 27-32

K poslední změně zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, provedené zákonem č. 22/2006 Sb. Příspěvek upozorňuje na poměrně výrazné zúžení okruhu smluv, které ke své platnosti vyžadují schválení příslušného ústředního správního úřadu. Stručně k podstatě schvalování, dále např. ke smluvnímu nabývání majetku do vlastnictví státu a k převodům majetku z vlastnictví státu. Rubrika: Právo

Michael J. Baun, Dan Marek

Směrem ke snižování regionálního deficitu? : regionalizace v České republice v souvislosti se vstupem do Evropské unie

Mezinárodní vztahy, 2006, roč. 41, č. 1, s. 44-57

Regionální politika Evropské unie a regionalizace. Zkušenosti České republiky z období před vstupem do EU (vytvoření nového systému krajských samospráv, vztah politických stran ke krajům, vztah centrální exekutivy a krajů). Vývojové trendy po vstupu do EU - posílení postavení krajů a rostoucí podpora regionalizace ze strany politických stran. Diskuse o plánování regionální politiky pro období 2007-2013. - Angl. abstrakt - Lit.

Veřejné finance. Rozpočet

Aktualisierung des deutschen Stabilitätsprogramms

Aktualizace německého programu stability

Monatsbericht des BMF, 2006, Nr. 3, S. 49-57

Uvedený příspěvek představuje hlavní body aktualizovaného německého programu stability, schváleného spolkovou vládou dne 22. února 2006. Dokládá, že koncepce finanční a hospodářské politiky spolkové vlády je v souladu s povinnostmi vyplývajícími z Paktu stability a růstu: pro rok 2007 se podle programu očekává pokles deficitní kvóty na 2,5 % HDP, v následujícím roce má dojít k dalšímu poklesu o půl procentního bodu. 1 tab. Pozn. - Lit. Rubrika: Analysen und Berichte

Entwurf des Bundeshaushalts 2006 und Finanzplan des Bundes 2005 bis 2009

Návrh státního rozpočtu 2006 a finanční plán státu 2005 - 2009

Monatsbericht des BMF, März 2006, Nr. 3, S. 37-48

Dne 22. února 2006 schválil spolkový kabinet v Německu státní rozpočet pro rok 2006 a finanční plán na období 2005-2009. Vzhledem k obtížné finanční situaci státu se vláda dohodla na umírněné výdajové politice a na souboru konsolidačních opatření. Základní konsolidační strategie spočívá v posilování hospodářského růstu (program na podporu růstu a zaměstnanosti počítá s částkou 25 mld. EUR do roku 2009). 1 tab., 1 diagr., 1 graf. - Součástí příspěvku je vložený box Wesentliche Konsolidierungsmaßnahmen (Důležitá konsolidační opatření). Rubrika: Analysen und Berichte

Ján Maruchnič, Ľubomír Čunderlík

Fiškálna decentralizácia v Slovenskej republike

Mezinárodní a srovnávací právní revue, 2005, roč. 5, č. 14, s. 64-72

Autoři analyzují reformu veřejné správy na Slovensku (viz usnesení vlády SR č. 230 z 11. dubna 2000) - její cíle a posloupnost kroků v rámci reformy. Zvláštní pozornost věnují procesu fiskální decentralizace jako součásti reformy veřejné správy a příjmům územní samosprávy na financování jejich kompetencí v novém systému financování (viz zákon č. 583/2004 Z.z., o rozpočtových pravidlech územnej samosprávy). 1 tab., 3 přehledy. Pozn. - Lit. - Příspěvek doplňuje návazný článek obou autorů, zaměřený na platnou právní úpravu fiskální decentralizace na Slovensku (Právne východiská fiškálnej decentralizácie v kontexte očakávaní územnej samosprávy, s. 73-76). Rubrika: Finanční právo v souvislostech potřeb národního státu a harmonizace práva EU

Zbyněk Štork, Aleš Krejdl

Nepromarněme příležitost

Ekonom, 2006, roč. 50, č. 11, s. 76-77

K aktuální zprávě pracovní skupiny pro fiskální dopady stárnutí obyvatelstva, která z rozhodnutí Evropské rady působí od roku 2000. Podrobněji o situaci v České republice (předpokládaný vývoj vybraných demografických a makroekonomických ukazatelů, vývoj výdajů závislejších na věkové struktuře - podíl na HDP). Tři pilíře reformní strategie (fiskální konsolidace, reformy trhu práce, reformy důchodového systému a systému zdravotní péče). 2 tab., 1 graf.

A. G. Siluanov

Povyšeníje efektivity mezbudžetnych otnošenij i kačestva upravlenija obščestvennymi finansami v 2006-2008 godach

Zvyšování efektivity mezorozpočtových vztahů a kvality řízení veřejných financí v letech 2006-2008

Finansy, 2006, no. 1, s. 3-9

Koncepce zvyšování efektivity mezorozpočtových vztahů a kvality řízení veřejných financí, zpracovaná Ministerstvem financí RF, a její hlavní body: systém tvorby a rozdělování mezorozpočtových transferů z federálního rozpočtu; mechanismy finanční pomoci; zvyšování rozpočtové disciplíny subjektů federace; zdokonalování střednědobého plánování; větší průhlednost regionálních a obecních financí; rozšíření funkcí auditu státní správy aj.

Lubomíra Černá

Rozpočet regionálního školství v působnosti územních samosprávných orgánů

Veřejná správa, 2006, roč. 17, č. 11, s. 27

Nárůst rozpočtových zdrojů MŠMT mezi lety 2005-2006. Výška republikových normativů na žáka (dle věkových kategorií). 2 tab. Rubrika: Konzultace

Nejvyšší kontrolní úřad

Výroční zpráva 2005

Věstník Nejvyššího kontrolního úřadu, 2006, částka 1, 52 s.

Zhodnocení plánu kontrolní činnosti na rok 2005. Výsledky kontrolní činnosti (např. kontrolní činnost ve vztahu ke státnímu závěrečnému účtu, součinnost s orgány činnými v trestním řízení, projednávání kontrolních závěrů v orgánech Parlamentu a ve vládě). Finanční zhodnocení přínosu kontrolní činnosti (souhrnné finanční zhodnocení, plnění oznamovací povinnosti podle zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků). Zhodnocení ostatní činnosti - plnění povinnosti vůči veřejnosti, mezinárodní spolupráce, hospodaření s rozpočtovými prostředky kapitoly NKÚ aj. Personální zajištění činnosti NKÚ, organizační schéma úřadu. Tab., grafy, schémata, fot. - Text zprávy zařazen do části D: Informace a dokumenty.

Zdravotnictví

Tému připravili Zuzana Horníková a Gabriel Beer

Premena na neziskovky nemocniciam (ne)pomohla

Trend, 2006, č. 11, s. 24-27

Zdravotnictví SR; problémy transformace nemocnic na neziskové organizace. Správní rady se zástupci státu; reorganizace chodu a poskytovaných výkonů, platy, potíže nemocnic-neziskovek při získávání transparentních investorů. 3 grafy. K tématu i další příspěvky na s. 28, 30-31. Rubrika: Téma [T] : Neziskovky v zdravotnictví, s. 24-31

Životní prostředí

Jitka Vlčková

Zavádění EMS a zhodnocení jeho nákladů a přínosů v České republice a Německu

Zpravodaj Ministerstva životního prostředí, 2006, roč. 16, č. 4, s. 22-25

K problematice dobrovolných nástrojů ochrany životního prostředí. Systém environmentálního managementu (EMS) a jeho nové pojetí. Přínosy zavádění EMS v podnicích. Projekt EKOpromit. Vztah EMS a odpadového hospodářství. Náklady na zavádění EMS a možné hrozby. Zkušenosti z Německa. 3 grafy, 1 tab. - 12 lit.

Eva Romančíková

Vybrané nástroje environmentální politiky a ich ekonomická dimenzia

Ekonomický časopis, 2006, roč. 54, č. 1, s. 52-68

Přímé a nepřímé nástroje environmentální politiky, uplatnění cen (podle W. J. Baumola a W. E. Oates), přístup R. H. Coaseho, environmentální platby jako nástroje ochrany životního prostředí (typologie environmentálních plateb), environmentální daň jako nástroj efektivity nákladů. 2 obr. - Angl. abstrakt - 9 lit.

Ostatní

Blood and treasure

Krev a peníze

The Economist, April 8th 2006, vol. 379, no. 8472, p. 48

K nákladům války v Iráku. Dosavadní náklady, odhady výdajů do roku 2015. Makroekonomické důsledky války. Odhady nákladů v případě, že by Amerika zvolila alternativní řešení. Tab. Odkazy.

Chris Giles

Earthly rewards on the road to the kingdom of heaven

Pozemská odměna na cestě do království nebeského

Financial Times, 13.4.2006, no. 36047, p. 15

K ekonomii náboženství. Vztah mezi náboženstvím a prosperitou země.

ZKRÁCENÉ PŘEKLAGY ODBORNÝCH ČLÁNKŮ

Christian Milow

Der Griff des Staates nach dem Gold

Stát sahá po zlatě

Auszüge aus Presseartikeln, 8. März 2006, Nr. 11, S. 6-9.

Veřejné rozpočty v Německu a v mnoha dalších evropských zemích se hroubí pod tíhou zátěží, které jsou na ně kladeny. Tyto zátěže vznikly v důsledku sklonu politiků rozdělovat co možná nejvíce sociálních dávek a často zasahovat do hospodářského dění (k tomu slouží obzvláště oblíbené subvence a různá daňová zvýhodnění). S ohledem na cíl dlouhodobě udržitelných veřejných financí by bylo potřeba tyto výdaje (a všeobecně všechny výdaje konzumní povahy) krátit. Ve snaze vyhnout se těmto rozhodnutím hledají politici různá východiska. Jedním takovým východiskem je dělat dluhy i nadále, a dokonce v ještě větší míře. Jiným východiskem je vztáhnout ruku na státní majetek. Privatizace jeho částí znamená krátkodobý příliv příjmů do veřejných rozpočtů. Pohled nutně padne i na zlato, které tvoří část měnových rezerv a odpočívá v trezorech centrální banky. Zlato vzbuzuje zvláštní žádostivost, neboť jeho hodnota je za aktuální ceny zřetelně vyšší, než v době pořízení.

V Evropském systému centrálních bank (ESCB) je stanoveno, že zlato, cizí měny a cenné papíry se oceňují podle tržních cen v den sestavování bilancí. Nerealizované zisky vzniklé rozdílem mezi počáteční cenou a tržním zhodnocením v den sestavování bilance se vyúčtují na stranu pasiv bilance jako ziskově neutrální, v poloze vyrovnání z nového zhodnocení. Tímto způsobem je zřetelně vyjádřeno, jak vysoké jsou položky z nového zhodnocení.

Německá spolková banka (Deutsche Bundesbank) patří k těm centrálním bankám, které mají rozsáhlé zásoby zlata. Na konci roku 2004 představovaly nerealizované zisky ze zlata v Německu částku cca 27 mld. eur. Mezitím se tato suma díky nárůstu cen zlata mohla ještě zvýšit. Pro politiky řešící finanční problémy a toužící použít měnového zlata pro svůj účel je zde ovšem jedna rozhodující překážka. V mnoha zemích stát nemůže disponovat zlatem, které je jako část měnových rezerv ve správě centrální banky – v Německu německé centrální banky. Tato banka jako integrální součást Evropského systému centrálních bank představuje nezávislou instituci, samostatně rozhodující o případném prodeji zlata.

I když zlato na počátku sedmdesátých let ztratilo poslední zbytek své funkce v měnovém systému, prodaly měnové instituce s velkými zásobami zlata od té doby poměrně málo zlata ze svých rezerv. Nadále udržují dosti velké zlaté zásoby (podle údajů MMF kolem 30 tisíc tun), které jsou ovšem soustředěny do malého okruhu průmyslově vyspělých zemí a samotného MMF.

Německá spolková banka disponuje asi 3 400 tunami zlata. Je to v mezinárodním srovnání druhá největší zásoba zlata po Spojených státech (asi 8 000 tun). Obsáhlé zlaté rezervy má například i Francie, Itálie a Švýcarsko, naopak k zemím s malými zlatými zásobami patří Nizozemsko, Španělsko a Portugalsko. To, že Švýcarsko má tak velké zlaté zásoby, souvisí s velmi starými předpisy o krytí papírových bankovek. Až do roku 2000 existoval v této zemi předpis, že papírové bankovky v oběhu musely být kryty zlatem nejméně z dvaceti pěti procent.

Poté, co nejdůležitější světové měny přešly na pružné směnné kursy, došlo k liberalizaci pohybu kapitálu a mezinárodní kapitálové trhy jsou výkonné, mohou se zdát velké zásoby zlata méně potřebné než dříve. Přesto panuje mínění, že měnové rezervy i nadále plní důležité funkce, a to i v Evropské měnové unii. Přitom se ovšem objevuje otázka, zda centrální banky i nadále zlato potřebují. Tato

otázka se stává aktuální, neboť centrální banky – přestože se jedná o hospodářské instituce a nikoli o podniky, které jsou v první řadě orientovány na zisk – stále více sledují vztah mezi náklady a výnosy.

Zlato nepřináší žádné průběžné zisky, odhlédneme-li od zanedbatelných částek, které vznikají v souvislosti s půjčováním zlata. Skladování zlata představuje daleko více náklady. Přitom se ovšem hodnota zlatých zásob stále nominálně i reálně zvyšuje, a to díky stoupajícím cenám zlata.

Centrální banky musí proto zvážit, do jaké míry dále uchovávat zlato nebo ho raději přeměnit na aktiva přinášející výnosy. Přibližně před deseti lety se začaly různé centrální banky zabývat svými zlatými zásobami. Jakmile některé z nich přistoupily v druhé polovině devadesátých let k prodeji zlata, případně takový prodej ohlásily, poklesla cena zlata ze 400 dolarů za trojskou unci na počátku roku 1996 na cca 260 dolarů v polovině roku 1999.

Trh zlata je poměrně omezený. Celosvětově se roční poptávka po zlatě pohybuje kolem 2 500 tun, objem nabídky na světovém trhu za rok činí cca 4 000 tun. Stav zlatých zásob měnových institucí je více jak desetkrát vyšší, než kolik činí roční produkce ve zlatých dolech.

Ve snaze zabránit dalšímu propadu cen zlata se zdálo potřebné (též s ohledem na chudší producentské a exportující země), aby většina evropských centrálních bank včetně Evropské centrální banky a Švýcarské národní banky podepsala v roce 1999 „Společné prohlášení ke stavu zlatých zásob“, které mělo platit pět let. Bylo v něm stanoveno, že zúčastněné strany ve stanoveném období nenabídnou na trhu větší objemy zlata, než jak bylo dohodnuto (kolem 400 tun ročně, 2 000 tun za celé pětileté období). Švýcarská národní banka měla zvláštní kontingent ve výši 1 300 tun, Německá spolková banka naopak kontingent žádný. Toto první ujednání podstatně přispělo ke stabilizaci trhu se zlatem. Cena zlata (po určitých výkyvech) stoupla do konce roku 2003 na 400 dolarů za trojskou unci. V poslední době směřuje cena zlata výrazně směrem nahoru.

V letech 1999 – 2004 se pět evropských zemí zbavilo části svých zlatých rezerv (zejména Švýcarsko, dále Velká Británie, Nizozemsko, Portugalsko a Rakousko). Již v březnu 2004 se zúčastněné centrální banky shodly na dalším pokračování již dobíhajícího „Společného prohlášení ke stavu zlatých zásob“ z roku 1999 po dobu dalších pěti let. Obsah dohody zůstal v podstatě nezměněn, nicméně maximální prodejní množství bylo zvýšeno na roční objem 500 tun, v pětiletém období celkem 2 500 tun. Kromě toho Německá spolková banka má možnost prodeje zlata ve výši 120 tun ročně (celkem 600 tun).

Bez ohledu na tvrzení, že nekoordinované prodeje velkého množství zlata neodpovídají potřebám trhu zlata, jedná se při rozhodování o prodeji či zachování zlatých zásob v podstatě o čtyři otázky. Za první, jaký význam se zlatu připisuje z hlediska uchovatele hodnot a jako rezervy pro nouzové situace? Za druhé, jaký by měl být stav zlatých zásob z hlediska poměru mezi výnosy a náklady? Za třetí, jsou prodeje zlata nezávadné z hlediska peněžní politiky? A za čtvrté, co se stane s realizovaným ziskem ze zlata? Jsou následné výplaty státu vhodné?

Pozastavme se nejprve u prvních dvou otázek. Mezi centrální banky zbavující se zlata patří Švýcarská národní banka, která opakovaně prohlašuje, že prodává část svých zlatých rezerv proto, protože je už nepotřebuje pro plnění úkolů měnové politiky. Vzhledem k prodávanému množství se však zdá, že jde o nezávislé politické rozhodnutí. Je totiž otázka, na základě jakého kritéria lze dnes rozhodnout, že zítra nebude banka pro svou peněžní politiku zlato vůbec potřebovat. Z pohledu měnové politiky zlato stále představuje zdroj zabezpečení, zejména pro případy nouze. Národní banka chce (po prodeji poloviny svých původních zásob) zachovat rezervu ve výši 1 290 tun, což může vyvolat obavy, zda Švýcarsko v případě nouzové situace bude ve vztahu k zahraničí schopno dostát svým závazkům. Rovněž faktor výnosů hrál při rozhodování významnou roli, i když nebyl explicitně zmiňován. Rovněž u dalších evropských bank a institucí, které prodávaly zlato, stálo za udávaným cílem „restrukturalizace měnových rezerv“ nakonec hledisko výnosové.

Postupme k třetí a čtvrté otázce, tj. k hlediskům peněžní a finanční politiky. Z prodeje zlata nevyplývají v prvním kroku žádné efekty pro peněžní politiku, neboť zlato se prodává za dolary. Teprve při jejich směně za domácí měnu nastává efekt stažení (kontrakce) likvidity, tedy krácení bilance centrální banky. Toto krácení bilance neplatí ovšem pro celou výši tržního výnosu, nýbrž jen do té míry, nakolik tyto výnosy převyšují předchozí pořizovací hodnoty. Podle konkrétní situace na peněžním trhu a podle záměrů peněžní politiky může centrální banka tento efekt kontrakce buď akceptovat nebo kompenzovat zvýšeným objemem refinancovacích obchodů.

Pokud jde o kvantitativní hledisko, je třeba říci, že jde o malá množství, která v hospodaření banky hrají omezenou roli. Pokud například předpokládáme, že centrální banky v euro systému prodají najednou 500 tun zlata, došlo by ke zkrácení bilance euro systému o cca 5 mld. eur. Tato suma je v porovnání s týdenním objemem úvěrů ECB při hlavním refinancování ve výši 300 mld. eur relativně marginální. Množství zlata, které tedy přichází v úvahu k prodeji v rámci uvedené dohody centrálních bank, nemůže vyvolat problémy peněžní politiky – za předpokladu, že prodej zlata je v průběhu roku rozdělen. Potud by také nemělo docházet k žádné citelné přizpůsobovací reakci bankovního systému. Prodeje zlata centrálními bankami a případné následné výplaty jsou z hlediska peněžní politiky plně zvládnutelné.

To platí i pro zvláštní případ, jakým je Švýcarsko. Švýcarská národní banka, která započala s prodejem 1 300 tun zlata v roce 2000, měla za úkol akumulovat výnos a vložit ho do finančních investic. Na straně pasiv byla vytvořena rezerva pro pozdější výplaty. Poté, co bylo v zemi rozhodnuto o provedení výplat výnosů z prodeje zlata v roce 2005 podle platného práva, byla příslušná rezerva ve výši 21,1 mld. švýcarských franků ke konci roku 2004 zrušena. Spolu s běžným ziskem z hospodaření v roce 2004 ve výši 2,9 mld. švýcarských franků, dosáhla Švýcarská národní banka v roce 2005 čistého zisku ve výši nejméně 24 mld. švýcarských franků – což odpovídá pěti procentům HDP. Třetinu dostal stát, dvě třetiny odešly do kantonů. Aby se omezily negativní dopady na finanční trhy, byly jak regulérní zisky tak výnosy z prodeje zlata rozdělovány v týdenních tranších, a to od počátku května. Pomocí zajišťovacích a termínových obchodů bylo zabezpečeno, aby národní bance přitékaly obnosy vždy k výplatním termínům, aby hned poté byly předány státu a kantonům. Tímto způsobem se podařilo zajistit, aby transakce neovlivnily peněžní zásobu centrální banky.

Ve veřejných rozpočtech Švýcarska samozřejmě příliv prostředků ve výši 5 % HDP něco znamená. Dlouho bylo otevřenou otázkou a předmětem sporů, na co by se výnosy z prodeje zlata měly použít. V tomto směru se často zmiňovalo zejména důchodové pojištění. Švýcarská národní banka vícekrát poukázala na skutečnost, že z ekonomického hlediska je smysluplnější umoření dluhů. Nicméně stát i kantony jsou v zásadě svobodné při svém rozhodování, neboť žádná dohoda o použití připsaných prostředků není. Většina kantonů opravdu použila většinu těchto prostředků na splacení dluhů.

Odhlédneme-li od Švýcarska, lze sotva spoléhat na to, že by měnové zlato pomohlo ulehčit tíživou finanční situaci. V ostatních čtyřech zemích, které v rámci první dohody centrálních bank zlato prodaly, nebyly téměř žádné dodatečné rozpočtové příjmy zaznamenány, což znamená, že výnosy z prodejů nebyly rozděleny. Naproti tomu v Německu se jak spolkový ministr financí, tak ostatní politici stále znovu – i když marně – po zlatu Německé spolkové banky ohlížejí. Ani v budoucnosti nelze od prodejů zlata očekávat výraznější přínos ke konsolidaci veřejných rozpočtů. Pokud by Německá spolková banka využila své možnosti prodeje 120 tun ročně v rámci druhé dohody centrálních bank, uvedly by se každoročně do pohotovosti rezervy z ocenění ve výši jedné miliardy eur. To je ale skromná částka v porovnání s aktuálními rozpočtovými mezerami a stavem státního zadlužení v Německu.

Poté, co zlato již dávno ztratilo všechny svoje funkce v mezinárodním měnovém systému a představuje od té doby k ničemu nepřirazený národní majetek, může se zdát rozumné se postupně zlatých zásob zbavovat (z hlediska centrální banky ovšem za podmínky, že může zcela svobodně rozhodovat o jejich prodeji). Má-li se dospět k správnému rozhodnutí, je třeba nejprve určit, co se stane s výnosem z prodeje. Dojde-li k jeho rozdělení, je to vždycky jednorázový příjem. A jednorázové příjmy mohou sotva přispět k dlouhodobě udržitelným veřejným financím.

Ale i v případě, že realizované zisky z prodeje by nebyly rozděleny, mohou za určitých okolností nastat problémy. Svědčí o tom i nedávno přednesený, ale dále neprosazovaný návrh Spolkového ministerstva financí na změnu bankovního zákona předpisem, že zisky z prodeje zlatých rezerv by měly být převáděny na zvláštní rezervy, což může v konečném důsledku narušovat nezávislost Německé centrální banky.

Samotné centrální banky nemají v úmyslu žádné velké prodeje zlata. Některé sice chtějí odprodat menší množství – stalo se tak už u řady centrálních bank eurosystému v minulých měsících. Větší část zlata si nicméně chtějí nadále ponechat ve svých zásobách. Ve Společném prohlášení z roku 2004 – stejně jako v předchozím z roku 1999 – se totiž praví: „Zlato zůstává důležitou součástí světových měnových rezerv.“ Pokud evropské centrální banky i nadále se zlatem počítají, není za tím jiný důvod než ten, aby zachovaly zdroj důvěry a měly rezervu pro krizové situace. Zdrženlivost při prodeji zlata se může v budoucnu ukázat jako prozíravá. Zář měnového zlata ještě v žádném případě nevybledla.

Zpracovala Ing. K. Gubová

Dieter Engels, Bert Losse

Offene „Hintertür“

Otevřená „zadní vrátka“

WirtschaftsWoche, 2006, Nr. 14, S. 30-31

Sprezidentem Německého účetního dvora Dieterem Engelsem (DE) o nehospodárnosti úřadů, veřejném zadlužení a cestě k sanaci státních financí; rozhovor vedl Bert Losse (BL)

BL: Pane Engelsi, jaké finanční škody u nás vznikají daňovým poplatníkům v důsledku nehospodárnosti a plýtvání?

DE: Nedá se to přesně vyjádřit, kontrolovat můžeme vždy jen část správy; odhalené případy při našich kontrolách dosahují objemu cca 1,5-3 miliardy eur ročně.

BL: Co například kritizujete?

DE: Třeba to, že Spolkové ministerstvo vnitra platí od roku 1951 ročně zemi Berlín 19 miliónů eur na úřad, jehož úkol už by se zdál být dávno ukončen: úřad měl informovat pozůstalé po padlých bývalého wehrmachtu. Nebo také - našťastí díky naší kritice nerealizovaný úmysl - vést kvůli ochraně tetřevů část dálnice A 17 tunelem za 10 miliónů eur. Tento případ vystihuje naši práci, protože se chceme zaměřit spíše na prevenci nehospodárnosti a méně již na její odhalování v minulosti.

BL: Nepomohlo by celkově, kdyby bylo plýtvání prostředky z daní trestné?

DE: Takový požadavek chápu, ale je zavádějící. Právně se pojem plýtvání nedá postihnout, protože je příliš neurčitý. Pro zvlášť těžké případy již existuje trestný čin zpronevěry. Nesmíme ale zapomínat, že si všichni přejeme rozhodné a flexibilní úředníky. A k čemu by docházelo, kdyby tito lidé museli mít strach z prokurátora při každém rozhodnutí o financích? Všechno by dvakrát či třikrát ověřovali a snažili by se zodpovědnost ze sebe setřást. Výsledkem by byla neefektivita a dlouhé správní řízení.

BL: Máte lepší návrh?

DE: Významnou oporou by byla trvalá deregulace; velmi nákladná chybná rozhodnutí správy jsou často výsledkem výrazné přeregulace v Německu.

BL: Jednou věcí je nedostatečná svědomitost, druhou pak vědomá politická rozhodnutí. Vzhledem k rekordnímu zadlužení převyšujícímu 1,5 biliónu eur se ptám: chybí snad koalici ochota šetřit?

DE: Na hodnocení je ještě brzy, je potřeba dát velké koalici čas. Rozhodující bude rozpočet roku 2007, pak se ukáže, zda je vláda schopná opravdové konsolidace a zda se její verbální přísliby skutečně odrazí v konkrétních číslech.

BL: Letos se čisté zadlužení státu pohybuje okolo 38 miliard eur a je to částka o téměř 15 miliard vyšší než investice - což vlastně ústava zakazuje. Jak je to možné?

DE: Je jednoznačné, že v nynější podobě ústava nedokáže účinně tlumit státní zadlužení. Předpisy jsou na tomto místě příliš mlhavé a poskytují politice mnoho otevřených zadních vrátěk.

BL: Co se musí změnit?

DE: V rozpočtovém právu je potřeba úžeji specifikovat pojem investic. Základní myšlenkou ústavy přece je, že dluhy jsou přijatelné, když veřejná správa prostřednictvím investic vytváří majetek. Platí to však i obráceně: když stát majetek vydává, např. při privatizacích, měl by pak svůj dluh o příslušnou sumu snížit. Navíc by se měla každoročně z investované částky odepisovat ztráta hodnoty existujícího státního kapitálu; časem klesá hodnota každé silnice i budovy a to musí příslušná formulace v ústavě zohlednit. Kromě toho potřebujeme závazné umozovací předpisy. Každá soukromá osoba a obchodník, který si bere úvěr, musí v bance podepsat splátkový plán a mně není jasné, proč by to nemělo platit i pro stát.

BL: Ústava připouští překročení stanovené maximální hranice, pokud k němu dojde za účelem odvrácení narušení rovnováhy v ekonomice. Má tato formulace smysl?

DE: Ne. Taková zadání jsou pro politiku měkká jako máslo a vláda pak už vždycky nějak vysvětlí, že s pomocí nového dluhu půjde rovnováhu opět nastolit.

BL: Nemělo by se skoncovat s praxí, kdy se státní dluhy skrývají pod tzv. zvláštním majetkem?

DE: V každém případě. Už samotný pojem je nesmyslný a matoucí, když majetek zahrnuje pouze dluhy. Jasně říkám, že veškerý zvláštní majetek, který tvoří jen dluhy, je nutné rozpustit a zavést do státního rozpočtu.

BL: Je možné se nějak poučit od jiných států, jak bojovat s rozpínavými dluhy a plýtváním?

DE: Ano, například od Švýcarska. Tam ústava politiky zavazuje, aby v konjunkturálně příznivých časech zužitkovali dodatkové příjmy na umozování dluhů. V některých kantonech dokonce smí zadlužení dosáhnout jen určitého procenta daňových příjmů. Pokud by se snad politici chtěli více zadlužit, jsou povinni zvýšit daně – a k tomu dojde jen na základě odsouhlasení v referendu.

BL: A co třeba Francie? Tam požívají kontroloři výraznějších práv nežli vy zde. Nepřál byste Účetnímu dvoru více pravomocí?

DE: Nikoli. Pokud by totiž prosazení našich návrhů bylo závazné, musela by být dotyčným úřadům podle státního práva povolena soudní obrana. Pak by se ale polovina mých lidí musela zabývat soudními řízeními a na operativní práci by zbylo málo času.

BL: Jaké tedy máte možnosti sankcí, když úřady či politici odmítnou vaše návrhy?

DE: Žádné.

BL: To ale nezní tak, že by úřady musely brát vaši kritiku zrovna vážně.

DE: To je nesprávný obraz. Ročně prověříme 1000 případů – a zhruba 90 procent našich návrhů úřady přijmou. Případy, kde se neshodneme, uveřejňujeme v roční zprávě a předneseme z věcného hlediska výboru účetní kontroly Spolkového sněmu. Můžete mi věřit, že obojí je pro úřady značně nepříjemné.

BL: Blokují úřady vaše kontroly?

DE: Příležitostně. V případě nouze jde pak záležitost k soudu. Zpravidla ale jsou naši kontroloři i kontrolorky přijímání korektně, a maximálně tak vyslechnou jízlivou poznámku. Problémem je spíš to, že úřady nás často podklady doslova zavalí – v naději, že přemíra materiálů skryje nějakou tu nesrovnalost.

BL: Podle jakých kritérií určujete, jak a kdo bude kontrolován?

DE: To je na zodpovědnosti každého oddělení. Vyhledáváme především oblasti, které jsou nové nebo naznačují hojně finanční toky, a také v případě konkrétních upozornění na nesprávné nakládání s penězi. Navíc se každoročně vyhlašuje hlavní téma, v letošním roce je to benchmarking různých samospráv ve věci hospodárnosti.

BL: Posudek Účetního dvora požaduje novou organizaci Spolkové agentury práce (BA), probíhá tedy dosavadní reforma BA neúspěšně?

DE: Tak to na veřejnosti působí. Jistě, na straně BA je řada deficitů, a proto budeme letos kontrolovat další okruhy pracovní správy. Celkově ale je BA na dobré cestě. Kdo tuto instituci s 90 000 zaměstnanci zná, ví, jak herkulovský úkol tato reforma představuje.

BL: Někteří poslanci rozpočtového výboru chtějí zprávu vidět. Vy se však zdráháte. Proč?

DE: Zpráva zatím není uzavřená, a je potřeba doplnit i stanovisko BA.

BL: Účetní dvůr už řadu let urguje reformu federalismu. Jste spokojen s nyní uzavřenou smlouvou mezi SPD a unií CDU/CSU?

DE: Jen zčásti. Je potěšitelné, že dojde ke zrušení neefektivního smíšeného financování. Nemohu ovšem pochopit, proč právě ochrana zemědělství a pobřeží je i nadále ve společné péči státu a země. Politici se neodvážili zasáhnout také do paralelních kompetencí v silniční dopravě a v případě finančního vyrovnání země.

BL: Velká koalice se zatím v případě reformy federalismu finančnímu vyrovnání zemí vyhýbala. Kritizujete to?

DE: Nové schéma finančních vztahů je nezbytné - a to rychle.

BL: Účetní dvůr disponuje ročním rozpočtem ve výši 85 miliónů eur. Kdo vlastně kontroluje tento úřad?

DE: Výbor účetní kontroly Spolkového sněmu. Právě před několika dny přišla delegace na návštěvu. I my zažíváme ten poněkud skličující pocit, který se dostaví, když dům navštíví cizí kontroloři.

Zpracovala M. Beránková